

Druk Nr 325/2015
Projekt z dnia 21 grudnia 2015r.

**UCHWAŁA Nr
RADY MIEJSKIEJ w ŁODZI
z dnia**

**w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Łodzi na lata 2015-2017”.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 i 1890) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045 i 1199), Rada Miejska w Łodzi

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015-2017”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łodzi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Łodzi**

Tomasz KACPRZAK

Projektodawcą uchwały jest
Prezydent Miasta Łodzi

PIERWSZY WICEPREZEDENT MIASTA

P.O. DYREKTORA
Departamentu Spraw Społecznych
17.12.2015
Sławomir Granatowski

Tomasz Treli

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi

mgr Agnieszka Duszkiwicz-Nowacka

RADCA PRAWNY
Anna Chrzastowska
Łd-14-921

Radca Prawny
mgr Sławomir Pająk
Łd-14-818

16.12.2015r.
INSPEKTOR
Michał Pawlak

Starszy Inspektor

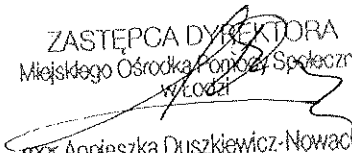
mgr Tomasz Pająk

Uzasadnienie

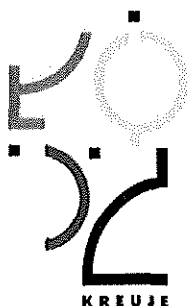
Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Podczas opracowywania Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015-2017, stanowiącego załącznik do projektowanej uchwały zostały przeprowadzone konsultacje społeczne z mieszkańcami Miasta Łodzi mające na celu zebranie propozycji, uwag i opinii do projektu przedmiotowego programu.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi

mgr Agnieszka Duszkiewicz-Nowacka

Załącznik
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia

MIASTO ŁÓDŹ

**Program Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Łodzi na lata 2015 - 2017**

Łódź, 2015 r.

***„Czego dziecko nie dostanie, rzadko umie potem
dać innym ludziom”.***

- dr James

Spis treści

WSTĘP	4
I. OGÓLNE INFORMACJE DOTYCZĄCE PIELCZY ZASTĘPCZEJ	6
1. Podstawowe pojęcia	6
2. Podstawy prawne regulujące zasady funkcjonowania polskiego systemu pielczy nad dzieckiem	12
II. DIAGNOZA	14
1. Rodzinna pielcza zastępcza	14
1.1. Organizacja rodzinnej pielczy zastępczej	14
1.2. Charakterystyka i analiza rodzinnej pielczy zastępczej w Mieście Łodzi	16
1.3. Tworzenie warunków do powstawania rodzinnych form pielczy zastępczej	21
1.4. Dzieci opuszczające rodzinne formy pielczy zastępczej	22
1.5. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin pomocowych	27
2. Instytucjonalna pielcza zastępcza	29
2.1. Charakterystyka i analiza instytucjonalnej pielczy zastępczej w Mieście Łodzi	29
2.2. Dzieci opuszczające instytucjonalne formy pielczy zastępczej	36
3. Usamodzielnianie wychowanków pielczy zastępczej	39
3.1. Proces usamodzielniania	39
3.2. Formy pomocy przysługujące osobie usamodzielnianej	41
III. ANALIZA SWOT	46
IV. OPIS PROGRAMU	49
1. Założenia Programu	49
3. Podstawa prawna Programu	50
4. Zakładane efekty Programu	50
5. Koordynator Programu	51
6. Finansowanie Programu	51
7. Monitoring Programu	52
V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA LATA 2015 - 2017	55
VI. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW	74

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

WSTĘP

Rodzina stanowi najbardziej optymalne środowisko do opieki i wychowania dzieci. Zdarzają się jednak przypadki, gdy rodzice, z różnych powodów, niewłaściwie wypełniają swoje funkcje. Przyczyną dysfunkcjonalności rodziny może być m.in. kryzys ekonomiczny (bezrobocie, niskie płace, wzrost kosztów utrzymania), uzależnienia, przemoc, choroby somatyczne i psychiczne, wczesne macierzyństwo, emigracja zarobkowa, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

W przypadku pojawienia się trudności w prawidłowym wypełnianiu przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczych, może pojawić się potrzeba umieszczenia małoletniego poza rodziną biologiczną. Jednak, umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej powinno stanowić ostateczność i nastąpić dopiero po wykorzystaniu przez Miasto Łódź wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Obowiązująca, od dnia 1 stycznia 2012 r., ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, szczególny nacisk kładzie właśnie na pracę z rodziną, już od momentu pojawienia się sygnału o zaistnieniu sytuacji kryzysowej. Intensywne działania wspierające, mają zapobiec umieszczeniu małoletniego w środowisku zastępczym. Opis zadań wraz ze wskaźnikami realizacji, na rzecz wzmacniania funkcji rodziny i przeciwdziałania jej dezintegracji, zawierają gminne 3-letnie programy wspierania rodziny.

Ustawa zawiera także regulacje dotyczące organizacji systemu pieczy zastępczej. W celu stworzenia lokalnej koncepcji funkcjonowania powyższego systemu, przepisy ustawy nałożyły na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3 - letniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej. Działania na rzecz poprawy funkcjonowania systemu pieczy zastępczej są istotnym elementem polityki społecznej, szczególnie w Łodzi, gdzie blisko 2% małoletnich mieszkańców miasta, wychowuje się w zastępczych formach opieki.

Pierwszy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej obejmował swoimi działaniami lata 2012 – 2014. Realizowane w jego ramach zadania miały na celu wsparcie rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, pomoc wychowankom w procesie usamodzielnienia, a także doskonalenie instytucjonalnej pieczy zastępczej. W okresie trzech lat obowiązywania Programu, m.in.:

- ✓ przeszkolono 196 kandydatów do prowadzenia różnych form rodzinnej pieczy zastępczej;

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

- ✓ podpisano 31 umów o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka;
- ✓ przeprowadzono 13 szkoleń podwyższających umiejętności i kompetencje osób już prowadzących rodzinną pieczę zastępczą, a także koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników socjalnych, w tym 4 superwizje.

Ponadto w ramach projektu „Nowy Obraz Pomocy Społecznej w Łodzi” 214 wychowanków pieczy zastępczej uczestniczyło w warsztatach kształtujących umiejętności poruszania się na rynku pracy oraz zwiększających kompetencje społeczne.

Przyjęte w powyższym Programie działania znalazły kontynuację w „Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015 – 2017”. Niniejszy Program został poddany konsultacjom społecznym, podczas których mieszkańcy Miasta Łodzi mieli możliwość zgłaszania swoich opinii i propozycji do projektu. Następnie Miejski Zespół ds. Konsultacji dokonał ich dogłębnej analizy merytorycznej. Do opracowania ostatecznego projektu Programu został powołany przez Prezydenta Miasta Łodzi zespół osób zaangażowanych w działania na rzecz wielokierunkowego wspierania rodziny i dziecka, reprezentujących jednostki i instytucje samorządowe. W jego skład weszli przedstawiciele: Wydziału Edukacji, Wydziału Kultury, Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydziału Budynków i Lokali, Ochotniczego Hufca Pracy, Straży Miejskiej, placówek opiekuńczo – wychowawczych, Stowarzyszenia Zastępczego Rodzicielstwa, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, a także Rzecznik Osób Niepełnosprawnych w Łodzi.

„Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015 – 2017” zawiera diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie Miasta Łodzi, dokonaną w oparciu o dane z okresu trzech lat obowiązywania ustawy. Program określa również kierunki działań w 3 – letniej perspektywie czasowej oraz priorytety i zakres działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w Łodzi.

I. OGÓLNE INFORMACJE DOTYCZĄCE PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Podstawowe pojęcia

Zgodnie z ustawą, zadania z zakresu pieczy zastępczej to zadania własne powiatu. W szczególności należą do nich:

- ◆ zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- ◆ organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- ◆ tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- ◆ prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- ◆ organizowanie szkoleń dla rodzinnych form pieczy zastępczej oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz dla kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;
- ◆ organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej np. w postaci specjalistycznego poradnictwa;
- ◆ finansowanie różnego rodzaju świadczeń z zakresu pieczy zastępczej m.in. na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnych formach pieczy zastępczej, na pokrycie kosztów związanych z remontem, na utrzymanie lokalu, a także finansowanie wynagrodzeń prowadzącym rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinne domy dziecka.

System pieczy zastępczej

Zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Rodzina dysfunkcjonalna

Termin ten oznacza rodzinę, która nie zaspokaja podstawowych potrzeb psychicznych i społecznych jej członków. Nie potrafi skutecznie rozwiązywać własnych problemów oraz sytuacji kryzysowych, przez co nie spełnia swoich funkcji. Cechują ją zaburzenia w sferze emocjonalnej, nawarstwienie problemów i brak kompetencji do ich samodzielnego rozwiązania oraz osłabienie więzi. Najczęstszymi przyczynami dysfunkcji rodziny są: uzależnienia, długotrwałe bezrobocie, przemoc, długotrwała choroba, ubóstwo. Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w życiu dorosłym mają problemy w relacjach z innymi ludźmi, często powielają schematy zachowania, które wyniosły z rodzinnego domu.

Opieka prawna

Każdemu rodzicowi przysługuje pełna władza rodzicielska, chyba że zostanie ona ograniczona, zawieszona czy odebrana decyzją sądu. Rodzice, którzy ją posiadają mają prawo decydować o wszystkich sprawach istotnych dla rozwoju i wychowania dziecka. Opiekę prawną ustanawia się, gdy rodzice są nieznani, nie żyją lub nie mają pełnej zdolności do czynności prawnych w wyniku ubezwłasnowolnienia lub w skutek nieosiągnięcia pełnoletności, a także gdy zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej albo ta władza została im zawieszona. Opiekę prawną ustanawia sąd opiekuńczy z chwilą powzięcia wiadomości, że zachodzi ku temu prawny powód.

Formy pieczy zastępczej:

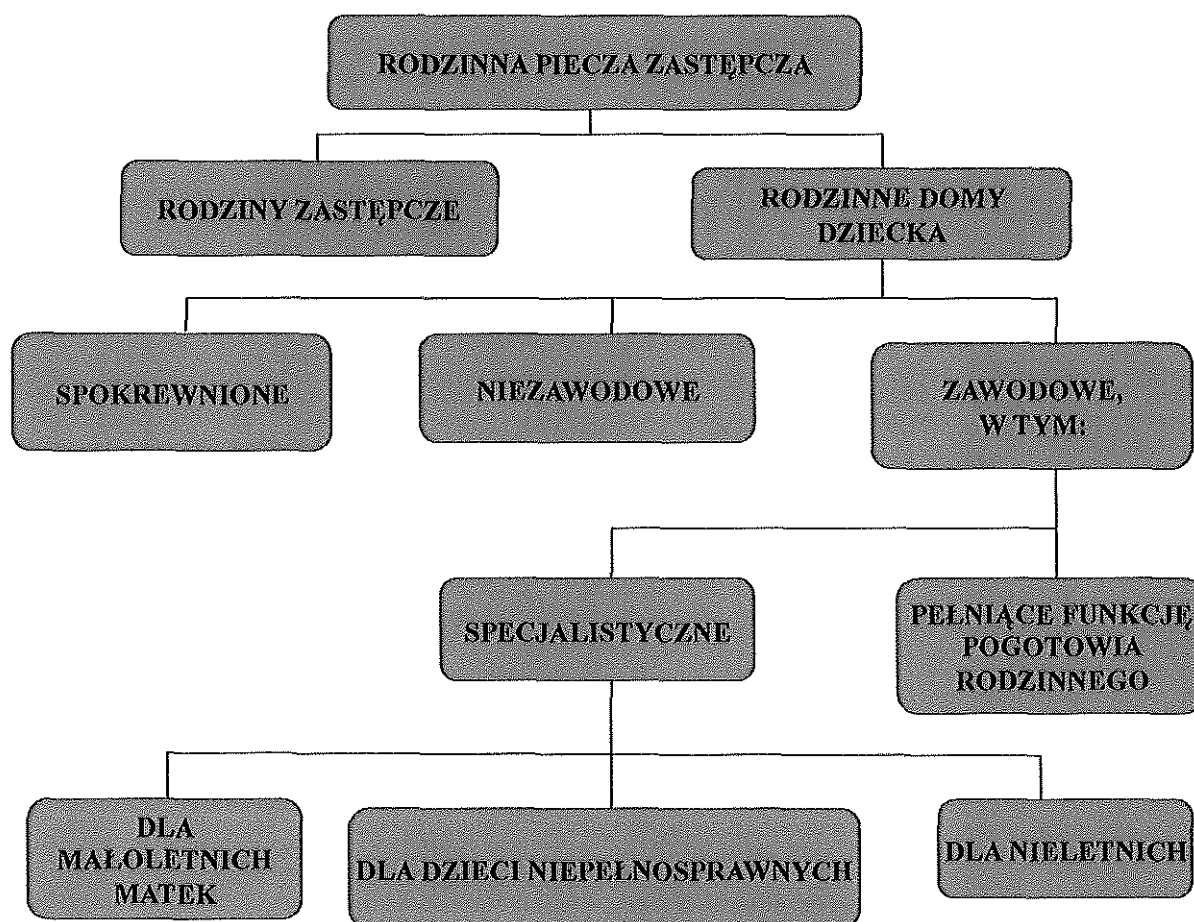
- ◆ rodzinna,
- ◆ instytucjonalna.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej:

1. rodziny zastępcze:
 - ✓ spokrewnione,
 - ✓ niezawodowe,
 - ✓ zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne;
2. rodzinne domy dziecka.

Rysunek 1: Model rodzinnej pieczy zastępczej w świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Rodzina zastępcza

Prawna forma opieki nad małoletnim dzieckiem, którego biologiczni rodzice są nieznani, nie żyją, są pozbawieni władzy rodzicielskiej lub mają władzę rodzicielską ograniczoną bądź zawieszoną. Zadaniem rodzin zastępczych jest zapewnienie wychowankom odpowiednich warunków bytowych, możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego, zaspokajania potrzeb indywidualnych, możliwości właściwej edukacji, rozwoju zainteresowań, wypoczynku czy organizacji czasu wolnego¹. Utworzenie rodziny zastępczej nie powoduje powstania więzi rodzinno - prawnej pomiędzy rodzicami zastępczymi a dzieckiem. Nie rodzi skutków właściwych dla stosunku rodzicielskiego (np. nie powstają obowiązki alimentacyjne, nie dochodzi

1 J. Szymanowska, *System opieki nad dzieckiem i rodziną – założenia, stan realizacji*, [w:] „Praca socjalna” 2010 r., nr 6

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

do dziedziczenia). Rodzice zastępczy nie przejmują pełnej władzy nad dzieckiem, sprawują wyłącznie bieżącą pieczę.

- ✓ **rodziny zastępcze spokrewnione** – tworzą je małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
- ✓ **rodziny zastępcze niezawodowe** - tworzą je małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W powyższej formie może łącznie przebywać w tym samym czasie, nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;
- ✓ **rodziny zastępcze zawodowe** - tworzą je małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W powyższej formie może łącznie przebywać w tym samym czasie, nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze zawodowe powstają poprzez podpisanie umowy ze starostą. Za pełnienie powyższej funkcji przysługuje im wynagrodzenie. W ramach rodzin zawodowych ustawodawca wyróżnia:
 - **rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego** – umieszcza się w nich dziecko do czasu unormowania jego sytuacji, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny biologicznej, przysposobienie bądź umieszczenie go w rodzinnej pieczy zastępczej.
 - **rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne** – umieszcza się w nich w szczególności:
 - dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r., poz. 382 oraz z 2015 r., poz. 1418 i 1707),
 - małoletnie matki z dziećmi.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Do rodzinnej pieczy zastępczej zalicza się również **rodzinne domy dziecka** – tworzą je małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Powstają poprzez podpisanie umowy ze starostą. Za pełnienie powyższej funkcji prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie.

Rodzina pomocowa

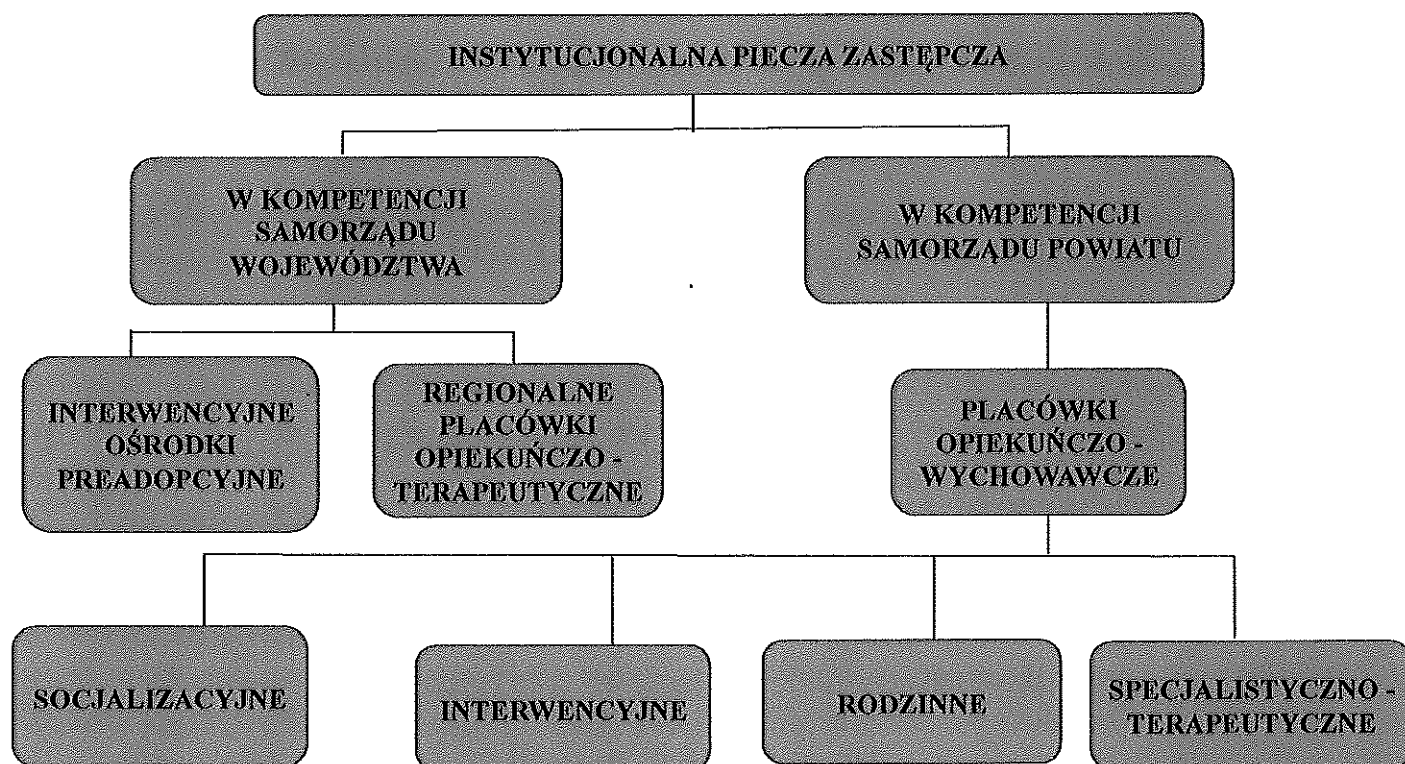
W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach, pobytem w szpitalu lub zdarzeniem losowym, piecza zastępcza może zostać powierzona rodzinie pomocowej. Czas pobytu dziecka w rodzinie pomocowej nie może przekroczyć 2 miesięcy. Powyższą funkcję mogą sprawować rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe, prowadzący rodzinne domy dziecka, a także małżeństwa lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, przeszkolone do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej:

1. placówki opiekuńczo – wychowawcze typu:
 - ✓ socjalizacyjnego,
 - ✓ interwencyjnego,
 - ✓ specjalistyczno – terapeutycznego,
 - ✓ rodzinnego;
2. regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne;
3. interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Rysunek 2: Model instytucjonalnej pieczy zastępczej w świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Placówka opiekuńczo – wychowawcza

W przypadku ingerencji sądu we władzę rodzicielską, dziecko winno być umieszczone w pierwszej kolejności w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Takie rozwiązanie nie zawsze jest możliwe, dlatego ważną funkcję w sprawowaniu opieki nad małoletnimi spełnia instytucjonalna piecza zastępcza. Nadrzędnym celem placówek opiekuńczo – wychowawczych jest zapewnienie dziecku całodobowej, ciągłej lub okresowej opieki i wychowania, zaspokojenie jego niezbędnych potrzeb bytowych, rozwojowych, emocjonalnych, społecznych, religijnych, a także zdrowotnych i edukacyjnych². W placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz specjalistyczno – terapeutycznego można umieścić nie więcej niż 14 dzieci. Natomiast w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego może przebywać

² Tamże

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

nie więcej niż 8 wychowanków. W przypadku placówek, które powstały przed wejściem w życie ustawy, nie może być wyższa niż 30.

Regionalna placówka opiekuńczo – terapeutyczna

Zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy, umieszcza się w niej dzieci wymagające szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji, nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej. W regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 30 małoletnich.

Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Według art. 111 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, umieszcza się w nim dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Pobyt dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym nie może trwać dłużej niż do ukończenia przez małoletniego pierwszego roku życia. W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

2. Podstawy prawne regulujące zasady funkcjonowania polskiego systemu pieczy nad dzieckiem

Działania z zakresu rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania wynikające z niniejszego Programu, podejmowane są i realizowane w oparciu m.in. o następujące akty prawne:

- ◆ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483),
- ◆ Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526),
- ◆ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz. 2082),
- ◆ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.),

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

- ◆ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 274, poz. 1620),
- ◆ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. Nr 272, poz. 1609),
- ◆ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

1. Rodzinna piecza zastępcza

Ustawa stworzyła podstawę do wprowadzenia w powiecie szerokiej infrastruktury wspierającej, której celem jest ułatwienie rodzinnym formom pieczy zastępczej realizacji powierzonych im zadań.

The diagram consists of a central circle surrounded by seven other circles of varying sizes, all containing text in Polish. The central circle is the largest and contains the text "RODZINY ZASTĘPCZE" and "RODZINNE DOMY DZIECKA". Surrounding it are seven smaller circles, each containing a different entity or role. The entities are: "ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ" (top left), "ORGANIZACJE POZARZĄDOWE" (top), "POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE" (top right), "RODZINA POMOCOWA" (right), "OŚRODEK ADOPCYJNY" (bottom right), "KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ" (bottom left), and "RODZINY ZASTĘPCZE" and "RODZINNE DOMY DZIECKA" (center).

ORGANIZATOR
RODZINNEJ PIECZY
ZASTĘPCZEJ

ORGANIZACJE
POZARZĄDOWE

POWIATOWE
CENTRUM POMOCY
RODZINIE

RODZINY ZASTĘPCZE
RODZINNE DOMY DZIECKA

RODZINA
POMOCOWA

OŚRODEK
ADOPCYJNY

KOORDYNATOR
RODZINNEJ
PIECZY
ZASTĘPCZEJ

14

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Na terenie Miasta Łodzi, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, został wyznaczony, zgodnie z zarządzeniem Nr 1574/VI/11 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 8 grudnia 2011 r., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi. Z dniem 1 stycznia 2012 r. powołano Wydział Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej z siedzibą w Łodzi przy ul. Lipowej 28, w ramach którego funkcjonuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej – realizujący zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

We wspieraniu rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, najważniejszą rolę pełnią koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, którzy zatrudniani są przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Według art. 77 ust. 3 ustawy, do ich zadań należy w szczególności:

- ◆ udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- ◆ przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku;
- ◆ pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- ◆ zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- ◆ zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- ◆ udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- ◆ przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

W Łodzi, Zespół ds. Pieczy Zastępczej realizuje zadania, m. in. przy pomocy (dane według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.):

- ✓ 24 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (24 etaty),
- ✓ 10 pracowników socjalnych (10 etatów),
- ✓ 2 pedagogów (1,5 etatu) i 3 psychologów (2,5 etatu).

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

**1.2. Charakterystyka i analiza rodzinnej pieczy zastępczej
w Mieście Łodzi**

W przypadku, gdy dziecko pozbawione jest częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, powiat zobowiązany jest umożliwić mu wychowanie w pieczy zastępczej. Z uwagi na dobro małoletniego, najkorzystniejszym rozwiązaniem jest zapewnienie pieczy zastępczej w formach rodzinnych. Dziecko trafia do rodziny zastępczej bądź rodzinnego domu dziecka na podstawie orzeczenia sądu i pozostaje pod opieką do czasu uregulowania sytuacji jego rodziców biologicznych, bądź do uzyskania pełnoletności. Okres ten może zostać wydłużony do czasu zakończenia przez wychowanka edukacji, jednak nie dłużej niż do 25 roku życia, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej bądź prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Kandydaci na różne formy rodzinnej pieczy zastępczej, podejmując decyzję o sprawowaniu pieczy zastępczej, winni posiadać świadomość czasowości opieki nad dzieckiem oraz akceptować możliwość powrotu podopiecznego do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej.

Z dokonanej analizy danych pochodzących z okresu 3 lat obowiązywania ustawy wynika, iż w Łodzi głównym powodem umieszczania małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej, jest w 66 % uzależnienie rodziców od alkoholu.

Tabela nr 1

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej ze względu na przyczynę w latach 2012 - 2014			
Przyczyna umieszczenia	2012	2013	2014
Uzależnienie rodziców od alkoholu	931	960	992
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	51	67	377
Pólsieroctwo	94	105	88
Sieroctwo	100	110	55
Przemoc w rodzinie	31	34	60
Niepelnosprawność co najmniej jednego z rodziców	41	47	31
Długotrwała choroba	35	40	63

„PROGRAM ROZWOJU PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

co najmniej jednego z rodziców			
Pobyt za granicą z powodu pracy zarobkowej co najmniej jednego z rodziców	17	25	20
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0	0	10
Ubóstwo	0	0	2
Bezrobocie	0	0	0

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w oparciu o liczbę dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na koniec roku.

Prowadzący rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka mają za zadanie zapewnić swoim wychowankom całodobową opiekę i wychowanie w atmosferze poszanowania ich godności i poczucia własnej wartości. Zaspokajają ich potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne. Gwarantują dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych, zapewniają edukację, wyrównanie braków rozwojowych i szkolnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań. Umożliwiają dzieciom kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Poniższa tabela ukazuje liczbę rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka i umieszczonych w nich dzieci w latach 2012 – 2014.

Tabela nr 2

Rodzinne formy pieczy zastępczej funkcjonujące na terenie Miasta Łodzi w latach 2012 – 2014 (narastająco)						
Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2012		2013		2014	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	746	889	764	936	735	930
Rodziny zastępcze niezawodowe	282	294	297	343	296	344
Rodziny zastępcze zawodowe	13	43	17	47	20	49
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	10	14	13	19	15	23
Rodziny zastępcze zawodowe	23	93	27	127	25	98

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

pełniące funkcję pogotowia rodzinnego						
Rodziny zastępcze zawodowe wielodzietne	7	34	2	8	1	4
Rodzinne domy dziecka	8	47	9	56	10	65
Razem:	1089	1414	1129	1536	1102	1513

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Analizując dane dotyczące roku 2014, należy stwierdzić, iż rodziny zastępcze spokrewnione stanowią największą grupę spośród rodzinnych form pieczy zastępczej, tj. 66,7 % wszystkich rodzin. Drugą pozycję zajmują rodziny zastępcze niezawodowe (26,9 %). W Łodzi można zaobserwować dynamiczny rozwój zawodowych form pieczy zastępczej, które stanowią 6,4 % ogółu wszystkich rodzin, z czego: 1,81 % to rodziny zastępcze zawodowe, rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne – 1,3 %, a rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego to 2,3 % ogółu.

Do grupy zawodowych form pieczy zastępczej zalicza się również rodzinne domy dziecka, których jest 0,9 %.

Do końca 2014 r. funkcjonowały także rodziny zastępcze zawodowe wielodzietne, które były formą pieczy zastępczej przewidzianą w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r., Nr 64, poz. 593, z późn. zm.). W 2013 r. stanowiły one 0,09 % wszystkich rodzinnych form pieczy zastępczej. Zgodnie z przepisami przejściowymi, zawartymi w ustawie, mogły one działać do czasu wygaśnięcia lub rozwiązania umowy zawartej na podstawie dotychczasowych przepisów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie aktualnie obowiązującej ustawy.

W porównaniu do roku inicjującego „Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2012 – 2014”, nastąpił wzrost rodzin zastępczych zawodowych o 0,8 %.

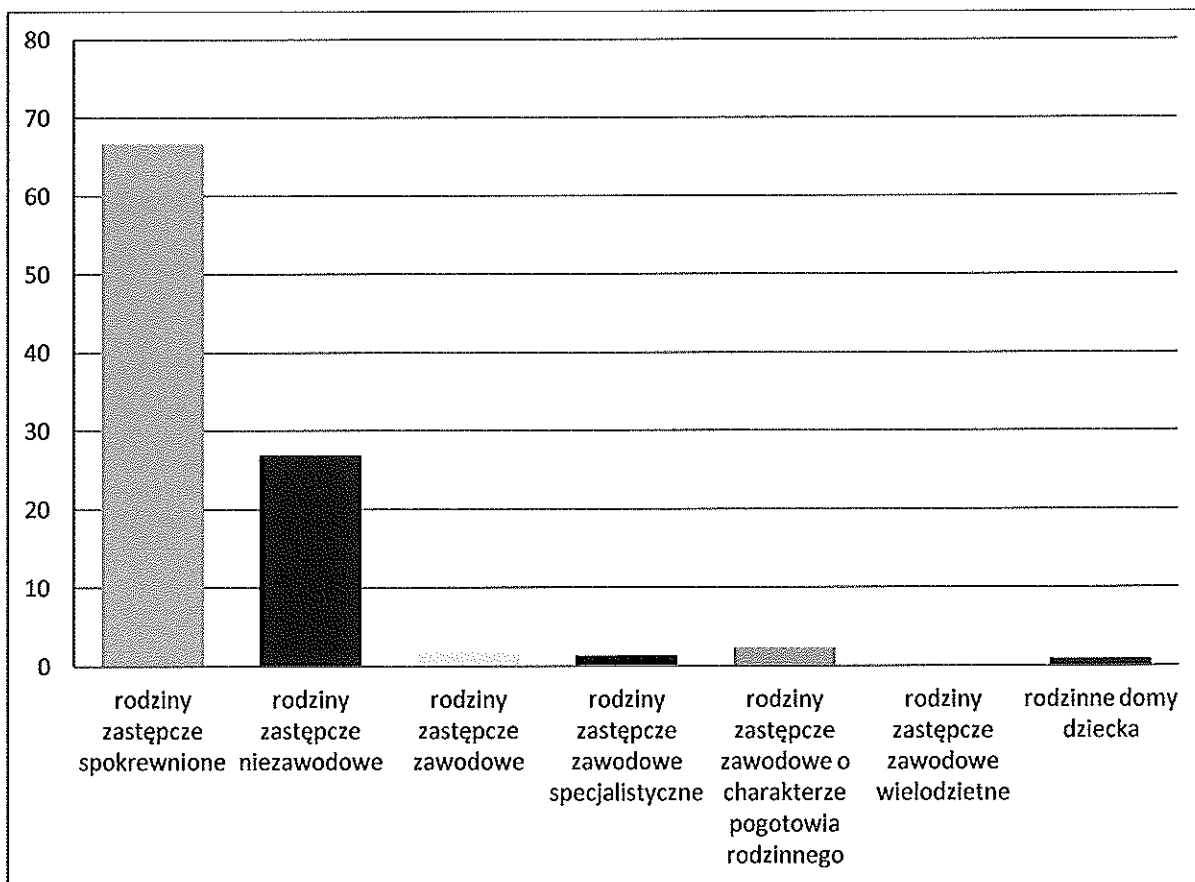
Porównując powyższe dane z ogólnopolskimi, dostrzec można, że procentowy rozkład poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej jest porównywalny. Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. w Polsce funkcjonowało 40.069 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. W grupie tej 64 % stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione, 30 % rodziny zastępcze niezawodowe, a 6 % rodziny zastępcze zawodowe³.

³ Analizy dokonano na podstawie danych pochodzących z *Informacji Rady Ministrów o realizacji w roku 2012 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, str. 25 – 26.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

Wykres 1: Rodzinne formy pieczy zastępczej w Łodzi w 2014 r. (narastająco w %)

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Mając na względzie zapewnienie dzieciom opieki w formach rodzinnych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi podejmuje również starania mające na celu pozyskanie miejsc w rodzinach zastępczych poza Łodzią. W 2014 r., Miasto Łódź współpracowało w tym zakresie z 72 powiatami, m.in.: Łódzkim Wschodnim, Zgierskim, Żywieckim, Opoczyńskim, Ełckim, Jarocińskim, Kutnowskim, Konińskim, Pabianickim, Tomaszowskim, Poddębickim.

Tabela nr 3

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej poza Łodzią w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Liczba dzieci	2012	2013	2014
	176	182	205

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

Według informacji uzyskanych ze sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego, które obejmują dane na dzień 31 grudnia 2014 r., można dokonać następującej charakterystyki łódzkich rodzinnych form pieczy zastępczej:

Rodziny zastępcze spokrewnione – powyższą formę rodzinnej pieczy zastępczej prowadzą przede wszystkim osoby samotne (68%) w przedziale wiekowym 61 – 70 lat. W 81 % przypadków rodziny te wychowują jedno dziecko. Wiekowo największą grupę wśród nich stanowią małoletni w przedziale 7 – 13 lat (40 %), a najmniejszą dzieci od 1 do 3 roku życia (3,7 %). W rodzinach zastępczych spokrewnionych 3,7 % ogółu dzieci to sieroty, a 10 % zaliczanych jest do grona osób niepełnosprawnych.

Rodziny zastępcze niezawodowe – w 54 % tworzone są przez osoby samotne, w przedziale wiekowym 31 – 40 lat. W 83 % rodzin niezawodowych wychowuje się jedno dziecko. Największą grupę wychowanków stanowią w nich dzieci w wieku 7 – 13 lat (36 %), a najmniejszą dzieci od 1 do 3 roku życia (5 %). Wśród małoletnich 6 % to sieroty, a 10 % małoletnich ma orzeczoną niepełnosprawność.

Rodziny zastępcze zawodowe – tworzone są prawie wyłącznie przez małżeństwa (95 %). Największą grupę stanowią wśród nich osoby w przedziale wiekowym 31 – 40 lat. Rodziny zawodowe w 31 % przypadków mają pod swoją opieką dwójkę dzieci. Największą grupę wychowanków stanowią w nich osoby w wieku 7 – 13 lat (49 %), a najmniejszą dzieci od 1 do 3 roku życia (7 %). W powyższej formie pieczy zastępczej w przypadku 2,4 % małoletnich, oboje rodzice nie żyją. Dla 24 % dzieci orzeczona została niepełnosprawność.

Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne – w 54 % przypadków tworzone są przez małżeństwa. Przeważają wśród nich osoby w wieku 51 – 60 lat, sprawujące pieczę nad jednym dzieckiem (61 %). Najwięcej wśród wychowanków jest dzieci z przedziału wiekowego 7 – 13 lat (70 %). W rodzinach specjalistycznych nie ma małoletnich sierot. Wszystkie dzieci posiadają orzeczenie o niepełnosprawności.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – w 87 % przypadkach rodziny te tworzone są przez małżeństwa, w wieku 51 – 60 lat. Pogotowia rodzinne sprawują pieczę zastępczą w większości przypadków nad dwójką i trójką wychowanków (po 30 %). Największą grupę wśród nich stanowią dzieci z przedziału wiekowego 7 – 13 lata (38 %), a najmniejszą od 14 do 17 roku życia (1,6 %). W pogotowiach rodzinnych nie ma małoletnich sierot. W przypadku 7 %

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

dzieci orzeczona została niepełnosprawność.

Rodzinne domy dziecka – tworzone są głównie przez małżeństwa (90 %), w wieku 51 – 60 lat. W 30 % rodzinnych domów dziecka wychowuje się pięcioro dzieci. Największą grupę wśród nich stanowią małoletni w przedziale 7 -13 lat (57 %), a najmniejszą wychowankowie w wieku 4 – 6 lat (8 %) oraz 18 – 24 lata (8 %). Wśród dzieci w rodzinnych domach dziecka 3 % to sieroty, a 10 % ma orzeczoną niepełnosprawność.

Reasumując, we wszystkich kategoriach rodzinnych form pieczy zastępczej najliczniej reprezentowane są osoby powyżej 50 roku życia. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka tworzone są głównie przez małżeństwa, z wyjątkiem rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych, w których przeważają osoby samotne. Z zebranych danych wynika również, iż najliczniejszą grupę wiekową wśród dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej stanowią małoletni w wieku 7 – 13 lat.

1.3. Tworzenie warunków do powstawania rodzinnych form pieczy zastępczej

Umieszczanie dzieci, które pozbawione są opieki i wychowania ze strony rodziców biologicznych, w rodzinnych formach pieczy zastępczej jest ideą, jaka wyznacza od wielu lat kierunek działań w Mieście Łodzi. Corocznie przeprowadzana jest kampania promująca rodzicielstwo zastępcze oraz organizowane są szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, a także dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego. W wyniku powyższych działań w latach 2012 - 2014 przeszkolonych zostało łącznie 196 kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, a także dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego. Powstało 259 rodzinnych form pieczy zastępczej dla 379 dzieci.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Tabela nr 4

Nowe rodzinne formy pieczy zastępczej powstałe w latach 2012 – 2014 (narastająco)						
Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2012		2013		2014	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	60	65	50	94	57	75
Rodziny zastępcze niezawodowe	18	24	27	45	23	30
Rodziny zastępcze zawodowe	1	4	8	11	4	2
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	0	0	0	0	3	5
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	2	4	10	1	3
Rodzinne domy dziecka	0	0	1	4	1	5
Razem:	80	95	90	164	89	120

Zródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

1.4. Dzieci opuszczające rodzinne formy pieczy zastępczej

Rodzinna piecza zastępcza winna być, co do zasady, formą przejściową. W związku z powyższym, należy podejmować wszelkie działania wspierające rodzinę dziecka, celem zlikwidowania przeszkód, które spowodowały ingerencję sądu rodzinnego we władzę rodzicielską.

1.4.1. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i powróciły do rodziców

Każde dziecko ma prawo do wychowywania się w rodzinie biologicznej. Reintegracja rodziny oznacza planowy proces odbudowy więzi rodzinnych, które zostały zerwane lub zachwiane, i trwa do chwili powrotu dziecka do domu. W sytuacji umieszczenia małoletniego

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

poza rodziną naturalną, reintegracja powinna być podjęta jak najszybciej. W ramach tego procesu rodzicom udziela się m.in. porad, mediacji, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, a także kieruje na terapię, warsztaty korekcyjno – edukacyjne oraz do grup wsparcia. Działania podejmowane na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej winny mieć charakter zespołowy, i uczestniczyć w nich powinni m.in. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, pedagodzy szkolni, wychowawcy.

Tabela nr 5

Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i powróciły do rodziców biologicznych w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014
	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	16	11	4
Rodziny zastępcze niezawodowe	2	3	5
Rodziny zastępcze zawodowe	0	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	0	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	12	12	11
Rodziny zastępcze zawodowe wielodzietne	0	0	0
Rodzinne domy dziecka	1	0	0
Razem:	31	26	20

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

W okresie obowiązywania ustawy, tj. w latach 2012 – 2014, rodzinną pieczę zastępczą opuściło 454 wychowanków, z czego 77 powróciło do rodzin biologicznych (co stanowi 17 % ogółu).

W tej grupie 53 % stanowiły dzieci, które opuściły rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe, 45 % wychowankowie rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, a 2% małoletni z rodzinnych domów dziecka.

Niski procent dzieci powracających do rodzinnego domu wskazuje jak istotne jest

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

wzmoczenie pracy z rodzicami wychowanków, celem reintegracji rodziny.

**1.4.2. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej
i skierowane zostały do innych rodzinnych form pieczy zastępczej**

Umieszczenie dziecka, które wychowuje się w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, w innej formie rodzinnej, następuje w sytuacjach, gdy zaszły okoliczności uniemożliwiające sprawowanie dalszej opieki nad wychowankiem. Do powyższych okoliczności zaliczyć można m.in.: śmierć opiekuna, czy też pogorszenie się jego stanu zdrowia.

Tabela nr 6

Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i skierowane zostały do innych rodzin zastępczych w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014
	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	9	3	2
Rodziny zastępcze niezawodowe	1	4	4
Rodziny zastępcze zawodowe	0	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	0	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	14	12	16
Rodziny zastępcze zawodowe wielodzietne	0	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0	0
Razem:	24	19	22

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

W analizowanym okresie 65 dzieci znalazło opiekę w innych rodzinnych formach pieczy zastępczej, co stanowi 14 % ogółu wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą. W tej grupie 35 % zostało przeniesionych z rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

W przypadku wychowanków rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, kierowanie dzieci do nowej rodziny zastępczej bądź rodzinnego domu dziecka, jest jednym z działań mających na celu uregulowanie sytuacji dziecka. W analizowanym okresie 65 % małoletnich przebywających w pogotowiach rodzinnych zostało umieszczonych w docelowych formach rodzinnej pieczy zastępczej.

**1.4.3. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej
i umieszczone zostały w rodzinach adopcyjnych**

Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej, których rodzice biologiczni pozbawieni zostali w stosunku do nich władzy rodzicielskiej, zgłaszane są do ośrodków adopcyjnych, celem znalezienia dla nich rodziny adopcyjnej.

Adopcja stanowi najlepszą formę opieki nad małoletnim, która gwarantuje jego optymalny rozwój.

Tabela nr 7

Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i skierowane zostały do rodzin adopcyjnych w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014
	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	0	0	0
Rodziny zastępcze niezawodowe	3	1	6
Rodziny zastępcze zawodowe	0	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	0	1	0
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	34	31	21
Rodziny zastępcze zawodowe wielodzietne	0	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0	1
Razem:	37	33	28

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

W omawianym okresie do rodzin adopcyjnych trafiło łącznie 98 dzieci, co stanowi 22 % ogółu opuszczających rodzinną pieczę zastępczą. Największą grupę wśród nich stanowią wychowankowie rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego, tj. 88 %. Przypadki adopcji małoletnich z rodzin niezawodowych wiążą się zazwyczaj ze zmianą formy sprawowania opieki. Opiekunowie zastępczy przysposabiają dzieci, które u nich przebywają.

1.4.4. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i skierowane zostały do placówek opiekuńczo – wychowawczych

W przypadku, gdy rodziny zastępcze bądź rodzinne domy dziecka nie mogą dalej sprawować opieki nad dzieckiem i nie można znaleźć wychowankowi innej rodzinnej formy pieczy zastępczej, a powrót do domu rodzinnego nadal nie jest możliwy, małoletni kierowany jest do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Tabela nr 8

Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i skierowane zostały do placówek opiekuńczo - wychowawczych w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2012	2013	2014
	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	4	9	5
Rodziny zastępcze niezawodowe	4	10	10
Rodziny zastępcze zawodowe	5	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	0	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	5	4	0
Rodziny zastępcze zawodowe wielodzietne	0	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0	1
Razem:	18	23	16

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

W okresie trzech lat obowiązywania ustawy do placówek opiekuńczo – wychowawczych skierowanych zostało 57 dzieci (co stanowi 13 % ogółu opuszczających rodzinną pieczę zastępczą). Z grupy tej, 74 % stanowią wychowankowie rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych, a 16 % małoletni przebywający w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

1.5. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin pomocowych

W sytuacji, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka, okresowo nie może sprawować pieczy nad swoim wychowankiem, w szczególności z powodu:

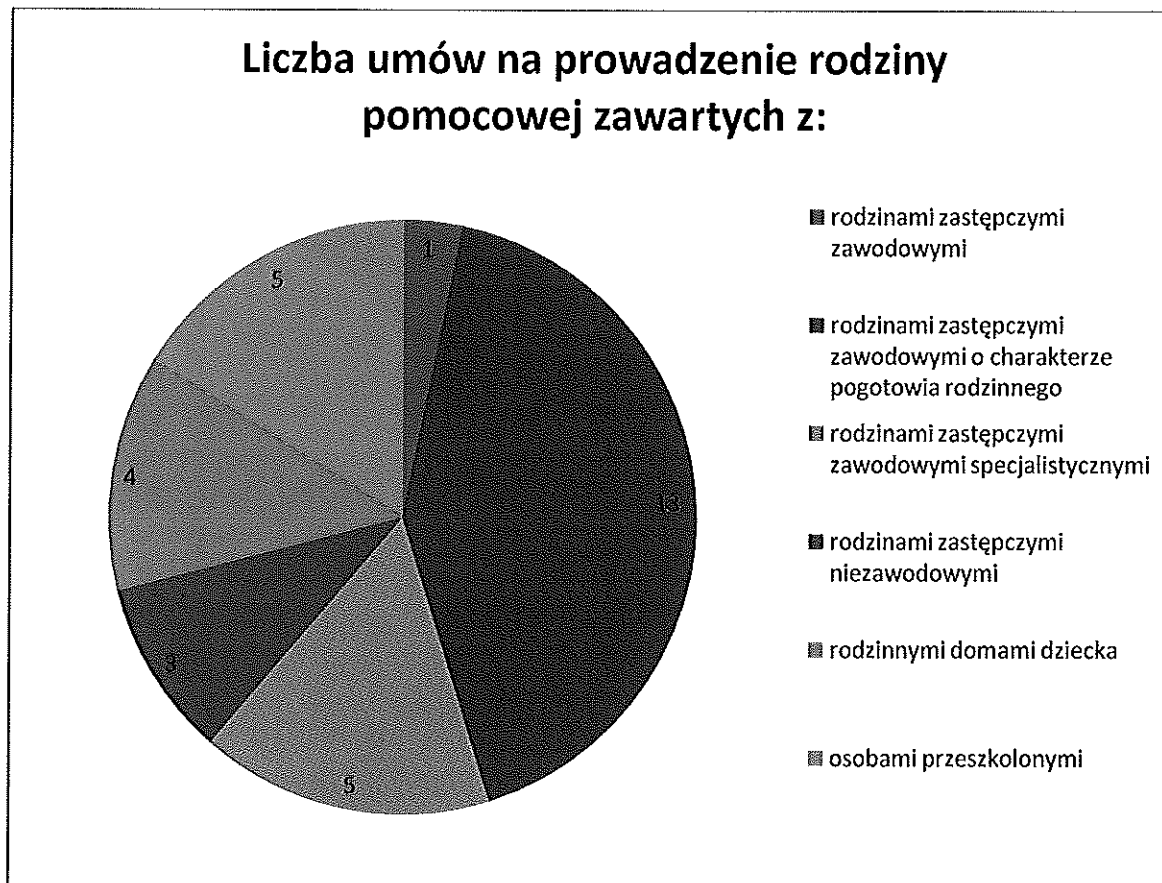
- ◆ problemów zdrowotnych,
- ◆ nieprzewidzianych zdarzeń losowych,
- ◆ zaplanowanego wypoczynku,

może być ona powierzona rodzinie pomocowej.

Powyższe zadanie, realizują zarówno funkcjonujące rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka, jak i osoby przeszkolone w tym zakresie. Podstawą umieszczenia w nich dziecka jest umowa zawarta pomiędzy starostą a rodziną pomocową. W okresie obowiązywania ustawy podpisano 31 takich umów.

Wykres 2: Umowy zawierane na prowadzenie rodzin pomocowych w latach 2012 – 2014 w Łodzi (narastająco)

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Podstawowym powodem umieszczenia dzieci w rodzinach pomocowych w Łodzi jest korzystanie przez zawodowe rodzinne formy pieczy zastępczej z przysługującego im prawa do czasowego niesprawowania opieki w związku z wypoczynkiem, który zgodnie z przepisami nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W analizowanym okresie z wypoczynku skorzystało łącznie 24 rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Rodziny pomocowe, w latach 2012-2014, miały pod swoją pieczę 65 wychowanków.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

2.1. Charakterystyka i analiza instytucjonalnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi

Według ustawy prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych należy do zadań własnych powiatu. Zgodnie z zapisami powyższego aktu prawnego, placówki winny zapewnić dzieciom całodobową opiekę i wychowanie.

Nowe przepisy sprowadziły rolę instytucjonalnej pieczy zastępczej do zabezpieczenia dobra małoletniego, w przypadku gdy nie może być on umieszczony w rodzinnej pieczy zastępczej.

Aktualnie na terenie Łodzi funkcjonuje łącznie 28 placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym 21 prowadzonych przez Miasto Łódź (placówki publiczne) oraz 7 przez podmioty uprawnione na zlecenie Miasta Łodzi (placówki niepubliczne). Na terenie województwa łódzkiego nie utworzono regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej, a także interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – zadanie będące w kompetencji samorządu województwa.

Założeniem ustawy jest również wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2021 r. rozwiązań, których efektem będzie przekształcenie 30 osobowych placówek, w małe - 14 osobowe, zapewniające warunki zbliżone do domowych.

Z funkcjonujących placówek publicznych, w 12 (zajmujących 15 budynków) przebywa więcej niż 14 dzieci. Biorąc pod uwagę skalę problemu, należy pozostawić w dotychczasowej siedzibie 7 placówek, które posiadają najmniejszą powierzchnię użytkową budynku. Pozostałe placówki, mieszczą się w budynkach, które posiadają zbyt dużą powierzchnię by mogły być ekonomicznie eksploatowane przez placówki opiekuńczo – wychowawcze przeznaczone dla 14 dzieci.

Dostosowanie instytucjonalnego systemu pieczy zastępczej do obowiązującego prawa wymaga pozyskania wielu nowych nieruchomości.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Tabela nr 9

Placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie Łodzi w 2014 r.		
Typ placówki opiekuńczo - wychowawczej	Liczba placówek publicznych	Liczba placówek niepublicznych
Socjalizacyjne	16	2
Dom Dziecka dla Małych Dzieci – placówka socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	1	-
Rodzinne	2	4
Interwencyjne	2	-
Specjalistyczno - terapeutyczne	0	1
Razem:	21	7

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Podmiotem prowadzącym dla niepublicznych placówek typu socjalizacyjnego są:

- ◆ Fundacja „Dom w Łodzi” dla Domu Dziecka dla Dzieci Chorych,
- ◆ Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki dla Domu Dziecka im. Laury Meozzi przy Z.O.W. „Ochronka Bałucka”.

W przypadku czterech placówek niepublicznych typu rodzinnego podmiotem prowadzącym jest Fundacja „Happy Kids”.

Podmiotem prowadzącym dla niepublicznej placówki opiekuńczo - wychowawczej typu specjalistyczno - terapeutycznego jest Stowarzyszenie Ewangelizacyjno - Charytatywne „Mocni w duchu”.

Tabela nr 10

Szczegółowy wykaz placówek opiekuńczo – wychowawczych – publicznych		
Lp.	Nazwa placówki	Adres placówki
1.	Dom Dziecka nr 1	ul. Aleksandrowska 123

„PROGRAM ROZWOJU PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2.	Dom Dziecka nr 2	ul. Aleksandrowska 137
3.	Dom Dziecka nr 3 „Słoneczna Polana”	ul. Sowińskiego 3
4.	Dom Dziecka nr 4	ul. Marysińska 100
5.	Dom Dziecka nr 5	ul. Małachowskiego 74
6.	Dom Dziecka nr 6 im. S. Jachowicza	ul. Bednarska 15
7.	Dom Dziecka nr 7 im. S. Żeromskiego	ul. Przyszkołe 38
8.	Dom Dziecka nr 8	ul. Zuchów 4
9.	Dom Dziecka nr 9 - Dom Międzypokoleniowy Bednarska	ul. Bednarska 15a
10.	Dom Dziecka nr 10*	ul. Nawrot 31
11.	Dom Dziecka nr 11*	ul. Wólczańska 251 m. 2u
12.	Dom Dziecka nr 12*	ul. Wólczańska 251 m. 4u
13.	Dom Dziecka nr 13*	ul. Wygodna 20
14.	Dom Dziecka nr 14*	ul. Gdańska 95 m. 4
15.	Dom Dziecka nr 15*	ul. Kilińskiego 206
16.	Dom Dziecka nr 16*	ul. Brzozowskiego 3
17.	Dom Dziecka dla Małych Dzieci	ul. Drużynowa 3/5
	Filia	ul. Lniana 9
	Filia	ul. Zbocze 2a
18.	Pogotowie Opiekuńcze nr I	ul. Krokusowa 15/17
	Filia	ul. Gazowa 8
19.	Pogotowie Opiekuńcze nr 2	ul. Pawilońska 2/4
20.	Dom Rodzinny „Ciechocińska”	ul. Ciechocińska 10
21.	Dom Rodzinny „Giewont”	ul. Giewont 28a

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

* Domy Dziecka od nr 10 do nr 16 funkcjonują od dnia 1 stycznia 2014 r. Zostały utworzone poprzez przekształcenie mieszkań usamodzielnienia, w wyniku dostosowania, instytucjonalnego systemu pieczy zastępczej, do aktualnie obowiązujących przepisów, w samodzielne jednostki organizacyjne.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

W myśl art. 94 ustawy, na terenie Miasta Łodzi utworzono z dniem 1 stycznia 2014 r. pięć centrów administracyjnych do obsługi następujących placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- ◆ Centrum Administracyjne nr 1 w Łodzi, przy ul. Aleksandrowskiej 137 – Dom Dziecka nr 2, Dom Dziecka nr 10,
- ◆ Centrum Administracyjne nr 2 w Łodzi, przy ul. Marysińskiej 100 – Dom Dziecka nr 4, Dom Dziecka nr 11, Dom Dziecka nr 12,
- ◆ Centrum Administracyjne nr 3 w Łodzi, przy ul. Małachowskiego 74 – Dom Dziecka nr 5, Dom Dziecka nr 13, Dom Dziecka nr 14,
- ◆ Centrum Administracyjne nr 4 w Łodzi, przy ul. Bednarskiej 15 – Dom Dziecka nr 6, Dom Dziecka nr 15,
- ◆ Centrum Administracyjne nr 5 w Łodzi, przy ul. Przyszkole 38 – Dom Dziecka nr 7, Dom Dziecka nr 16.

Powyższe centra zajmują się zgodnie z przepisami, zapewniają wspólną obsługę administracyjną, ekonomiczną i organizacyjną placówek.

Tabela nr 11

Szczegółowy wykaz placówek opiekuńczo – wychowawczych – niepublicznych		
L.p.	Nazwa placówki	Adres placówki
1.	Dom Dziecka im. Laury Meozzi Z.O.W. „Ochronka Bałucka”	ul. Brauna 5
2.	Dom Dziecka dla Dzieci Chorych	ul. Wierzbowa 13
3.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 1	ul. Czahary 52
4.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 2	u. Godna 13
5.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 3	ul. Jarowa 18/18a
6.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 4	ul. Maszynowa 37
7.	Dom „Anielisko”*	al. Kościuszki 48

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

*placówka funkcjonuje od 1 marca 2014 r.

Instytucjonalną pieczę zastępczą objęte są dzieci, które zostały pozbawione możliwości wychowania w rodzinie biologicznej i nie udało się znaleźć dla nich rodzinnego środowiska zastępczego.

Sąd rodzinny powziąwszy informację o zagrożeniu dobra dziecka, podejmuje działania mające na celu zapewnienie ochrony małoletniemu.

W 2014 r. sąd rodzinny przesłał do realizacji 404 orzeczenia dotyczące umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, z czego:

- ✓ 256 – to orzeczenia tymczasowe wydane w trybie natychmiastowym (do placówek interwencyjnych),
- ✓ 148 – to orzeczenia końcowe (do placówek socjalizacyjnych lub rodzinnych).

W omawianym okresie Zespół ds. Kierowania, działający przy Pogotowiu Opiekuńczym nr 1 w Łodzi, wydał 420 skierowań do placówek, w tym:

- ✓ 252 do placówek interwencyjnych,
- ✓ 96 do placówek socjalizacyjnych,
- ✓ 1 do placówek rodzinnych.

Ponadto spośród 420 skierowań, 71 miało charakter zmieniający i dotyczyło wychowanków przebywających w tzw. mieszkaniach usamodzielniających, które z dniem 1 stycznia 2014 r. zostały przekształcone w samodzielne placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Dla porównania na koniec 2013 r. wydano 416 orzeczeń oraz 329 skierowania.

Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej, podobnie jak w rodzinnej, spowodowane jest głównie niewywiązywaniem się rodziców z realizacji zadań opiekuńczo – wychowawczych względem małoletniego.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

Tabela nr 12

Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej ze względu na przyczynę w latach 2012 – 2014			
Przyczyna umieszczenia	2012	2013	2014
Uzależnienie rodziców od alkoholu	306	330	344
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	137	147	152
Pólsieroctwo	12	9	8
Sieroctwo	5	4	3
Przemoc w rodzinie	45	35	38
Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	4	17	9
Długotrwała choroba co najmniej jednego z rodziców	10	11	12
Pobyt za granicą z powodu pracy zarobkowej co najmniej jednego z rodziców	3	0	3
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	17	13	5
Ubóstwo	0	1	2
Bezrobocie	0	0	0

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w oparciu o liczbę dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na koniec roku.

Z dokonanej analizy wynika, iż podstawową przyczyną umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Łodzi, w latach 2012 – 2014, było uzależnienie rodziców od alkoholu (58 % ogółu przypadków) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (26 %). W dalszej kolejności występują: przemoc w rodzinie (7 %), nieodpowiednie warunki lokalowe (2%), długotrwała choroba rodzica (1,9 %) oraz niepełnosprawność i pólsieroctwo (po 1,7 %).

W latach 2012-2014, łódzkie placówki opiekuńczo – wychowawcze, objęły opieką łącznie

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2.803 dzieci, z czego 48 % to wychowankowie placówek socjalizacyjnych, 23 % ogółu stanowią małoletni umieszczeni w Domu Dziecka dla Małych Dzieci, 23 % to dzieci przebywające w placówkach interwencyjnych, a 5 % w placówkach rodzinnych.

Tabela nr 13

Liczba dzieci przebywających w łódzkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2012 – 2014 (narastająco)						
Typ placówki	2012		2013		2014	
	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	418	36	411	39	424	31
Dom Dziecka dla Małych Dzieci – placówka socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	217	-	227	-	205	-
Interwencyjne	222	-	214	-	215	-
Rodzinne	20	29	17	28	16	28
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	-	-	-	-	6
Razem:	877	65	869	67	860	65

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi podejmuje również starania mające na celu pozyskanie miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych poza Łodzią. W 2014 r., Miasto Łódź współpracowało w tym zakresie z 26 powiatami, m.in.: Kraśnickim, Biłgorajskim, Gostynińskim, Krasnostawskim, Opatowskim, Lubelskim, Rawskim, Łaskim, Pabianickim, Zgierskim.

Tabela nr 14

Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza Łodzią w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Liczba dzieci	2012	2013	2014
	74	52	46

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Pomimo podejmowanych działań, nie wszystkie orzeczenia sądu udaje się zrealizować. Na umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego i rodzinnego

„PROGRAM ROZWOJU PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

nadal czeka duża grupa małoletnich. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. na liście oczekujących było 92 dzieci. Dla porównania na koniec 2013 r. było to grupa 105 osób.

2.2. Dzieci opuszczające instytucjonalne formy pieczy zastępczej

Pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej powinien mieć charakter przejściowy. Należy zatem dążyć do jego maksymalnego skrócenia, podejmując intensywne działania umożliwiające powrót dziecka do domu rodzinnego, a jeżeli nie jest to możliwe, zmierzające do umieszczenia go w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

2.2.1. Dzieci, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą i powróciły do rodziców

Obowiązujące przepisy prawa międzynarodowego, w tym polskiego stanowią, iż każde dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie. Konwencja o Prawach Dziecka podkreśla w preambule, iż rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich członków, w szczególności dzieci, powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie⁴.

Im dłuższa separacja dziecka z rodzicami lub dotychczasowymi opiekunami, tym większe zagrożenie wystąpienia zaburzeń w rozwoju. Przedłużający się pobyt małoletniego w placówce opiekuńczo – wychowawczej, zwiększa niebezpieczeństwo osłabienia lub zerwania więzi pomiędzy nim a rodzicami.

Jak pokazuje doświadczenie, szansa na powrót dziecka do domu rodzinnego jest odwrotnie proporcjonalna do czasu jego pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4 Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. Ratyfikowana przez Polskę w dniu 30 września 1991 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz.526)

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

Tabela nr 15

Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które powróciły do domu rodzinnego w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Typ placówki	2012	2013	2014
Socjalizacyjne	18	14	11
Dom Dziecka dla Małych Dzieci – placówka socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	31	15	26
Interwencyjne	21	34	37
Rodzinne	0	1	0
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	-	0
Razem:	70	64	74

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Największą grupę dzieci powracających do domów, tj. 44 %, stanowią wychowankowie placówek interwencyjnych, w których pobyt ma charakter przejściowy. W przypadku Domu Dziecka dla Małych Dzieci, dysponującego miejscami interwencyjnymi, jest to 35 % małoletnich. W odniesieniu do placówek socjalizacyjnych i rodzinnych, dzieci powracające do domów rodzinnych stanowią 21 % ogółu.

2.2.2. Dzieci, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą i skierowane zostały do rodzinnych form pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, gdy nie ma ono możliwości powrotu do rodziny biologicznej, należy dążyć do umieszczenia go w rodzinie zastępczej bądź rodzinnym domu dziecka. Rodzinne formy pieczy zastępczej stwarzają bardziej optymalne warunki dla rozwoju dziecka niż instytucjonalna piecza zastępcza.

Tabela nr 16

Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Typ placówki	2012	2013	2014
Socjalizacyjne	9	6	2

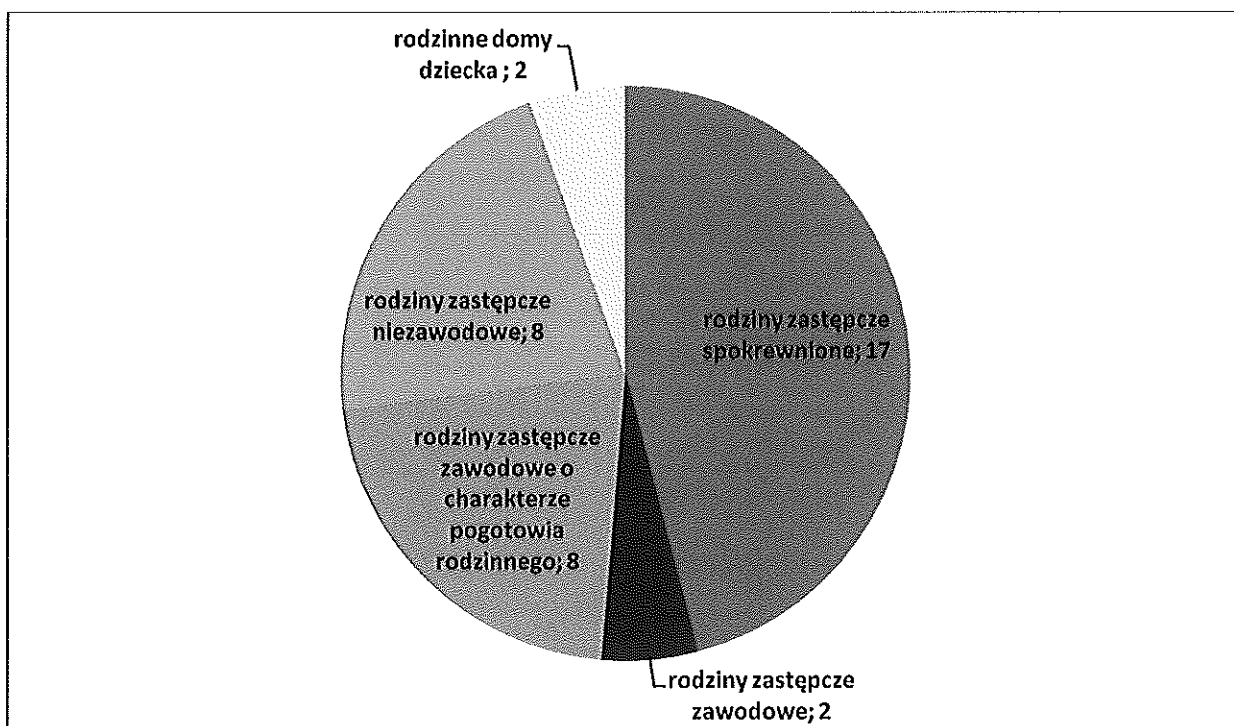
„PROGRAM ROZWOJU PIELĘCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

Dom Dziecka dla Małych Dzieci – placówka socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	32	33	23
Interwencyjne	21	38	12
Rodzinne	0	0	0
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	-	0
Razem:	62	77	37

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

W latach 2012 – 2014 opiekę i wychowanie w rodzinnych formach pieczy zastępczej znalazło łącznie 176 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych. Największą grupę wśród nich stanowią małoletni umieszczeni w Domu Dziecka dla Małych Dzieci, tj. 50 % ogółu, oraz placówkach interwencyjnych – 40 %.

Wykres 3: Rodzinne formy pieczy zastępczej, do których zostali skierowani wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2014 r. (narastająco)

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2.2.3. Dzieci, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą i umieszczone zostały w rodzinach adopcyjnych

W przypadku dzieci, które mają uregulowaną sytuację prawną, tzn. ich rodzice nie żyją lub zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, istnieje możliwość zgłoszenia ich do ośrodków adopcyjnych, celem poszukiwania rodziców adopcyjnych.

W latach 2012 – 2014 umieszczonych zostało w rodzinach adopcyjnych 144 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, z czego 92 % to małoletni przebywający w Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi.

Tabela nr 17

Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które zostały umieszczone w rodzinie adopcyjnej w latach 2012 – 2014 (narastająco)			
Typ placówki	2012	2013	2014
Socjalizacyjne	6	1	2
Dom Dziecka dla Małych Dzieci – placówka socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	31	46	56
Interwencyjne	0	0	0
Rodzinne	2	0	0
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	-	0
Razem:	39	47	58

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Podstawowym problemem, który stwarza trudności w znalezieniu dziecku rodziny adopcyjnej jest jego wiek, stan zdrowia i dotychczasowe bolesne doświadczenia.

3. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej

3.1. Proces usamodzielniania

Usamodzielnianie to długotrwały proces wychowawczy, któremu podlegają dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Jego celem jest podjęcie przez wychowanków rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo –

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

wychowawczych samodzielnego, dojrzałego życia i zintegrowanie ich ze środowiskiem lokalnym.

Proces usamodzielnienia rozpoczyna się z chwilą umieszczenia dziecka w jednej z form pieczy zastępczej i w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej, może trwać do czasu ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

Przygotowanie wychowanka do radzenia sobie w dorosłym życiu winno być nadrzędnym zadaniem zarówno placówek opiekuńczo – wychowawczych, jak i rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. W związku z tym, należy podejmować w odpowiednim czasie szereg działań mających przygotować młodego człowieka do realiów dorosłego życia. W tym wypadku istotne jest rozpoznanie sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, społecznej i edukacyjnej wychowanka, a także jego mocnych i słabych stron, szans oraz zagrożeń, a następnie ukierunkowanie jego zamierzeń i planów, celem usamodzielnienia.

W literaturze definicja „samodzielnosci” utożsamiana jest najczęściej z określeniami takimi jak: „niezależność, autonomia, podmiotowość, umiejętność samodzielnego życia i poczucie kompetencji”⁵.

Według M. Krawczyka „samodzielnosc jest nie tylko warunkiem przyswajania wiedzy i wychowania moralnego, a także ich celem. Wychowanków należy doprowadzić do takiego stanu by mogli oni dokonywać wyboru linii swojego postępowania, samodzielnie i świadomie kierować sami sobą, własnym postępowaniem”⁶.

Reasumując, proces usamodzielnienia powinien prowadzić osobę opuszczającą pieczę zastępczą do:

- zmotywowania do podjęcia samodzielnego życia;
- uniezależnienia od wpływów problemowej rodziny i dysfunkcyjnego środowiska;
- wyposażenia w umiejętność radzenia sobie z trudnościami i niepowodzeniami;
- wdrożenia w planowanie własnego życia.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że usamodzielnienie jest procesem rozłożonym w czasie, prowadzącym do uzyskania przez wychowanka samodzielności w sferze społecznej i ekonomicznej.

5 M. Przetacznik – Gierowska, Z. Włodarski, *Psychologia wychowawcza*, Warszawa 1994 r., str. 155

6 M. Krawczyk, *Zasady wychowania moralnego*, Warszawa 1960 r., str. 132-133

3.2. Formy pomocy przysługujące osobie usamodzielnianej

Wychowanek opuszczający pieczę zastępczą zostaje objęty pomocą mającą na celu jego życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

Zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy, osobie opuszczającej instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej, po osiągnięciu pełnoletności, przyznaje się pomoc finansową na:

- ✓ kontynuowanie nauki,
- ✓ usamodzielnienie,
- ✓ zagospodarowanie.

Ponadto udziela jej się pomocy w uzyskaniu:

- ✓ odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- ✓ zatrudnienia.

Osoby usamodzielnione, będące wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej, objęte są również wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Przez osobę usamodzielnianą, w świetle art. 140 ust. 2 ustawy, rozumie się również osobę, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnioną pełnoletności.

Tabela nr 18

Liczba wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą z tytułu usamodzielnienia						
Lata	Rodzinne formy pieczy zastępczej			Instytucjonalne formy pieczy zastępczej		
	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinne Domy Dziecka	Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego	Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu interwencyjnego	Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego
2012 r.	19	3	0	49	4	3
2013 r.	44	14	0	54	2	1
2014 r.	39	19	2	63	4	2

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

W latach 2012 – 2014 pieczę zastępczą z tytułu usamodzielnienia opuściło łącznie 322 wychowanków, z czego:

- ◆ 149 osób rodzinne formy,
- ◆ 173 osób instytucjonalne formy.

3.2.1. Pomoc finansowa

Osoby usamodzielniane mogą korzystać, zgodnie z ustawą, z trzech rodzajów świadczeń finansowych, tj. z pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie i zagospodarowanie.

Przykładowo w 2014 r. pomoc na kontynuowanie nauki przyznana zostało 191 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych i 321 wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej. Z pomocy na usamodzielnienie skorzystało łącznie 77 pełnoletnich osób, z czego 30 z instytucjonalnej pieczy zastępczej i 47 z rodzinnej pieczy zastępczej. Świadczenie finansowe na zagospodarowanie przyznane zostało 44 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych i 51 wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Tabela nr 19

Pomoc finansowa wypłacana pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej						
Pełnoletni wychowankowie opuszczający:	2012		2013		2014	
	Liczba świadczeń		Liczba świadczeń		Liczba świadczeń	
	Pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie	Pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie	Pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie
instytucjonalną pieczę zastępczą	1350	39	1478	26	1602	44
rodzinną pieczę zastępczą	2812	49	3381	44	3239	53

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

W latach 2012-2014, wypłacono łącznie 14.117 świadczeń finansowych, z czego znacząca liczba, tj. 98 % ogółu, to pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

3.2.2. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych

Wychowankowie pieczy zastępczej, którzy opuścili ją z tytułu usamodzielnienia, mogą występować do Miasta o przydział mieszkania z zasobów lokalowych gminy. W latach 2012 –

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

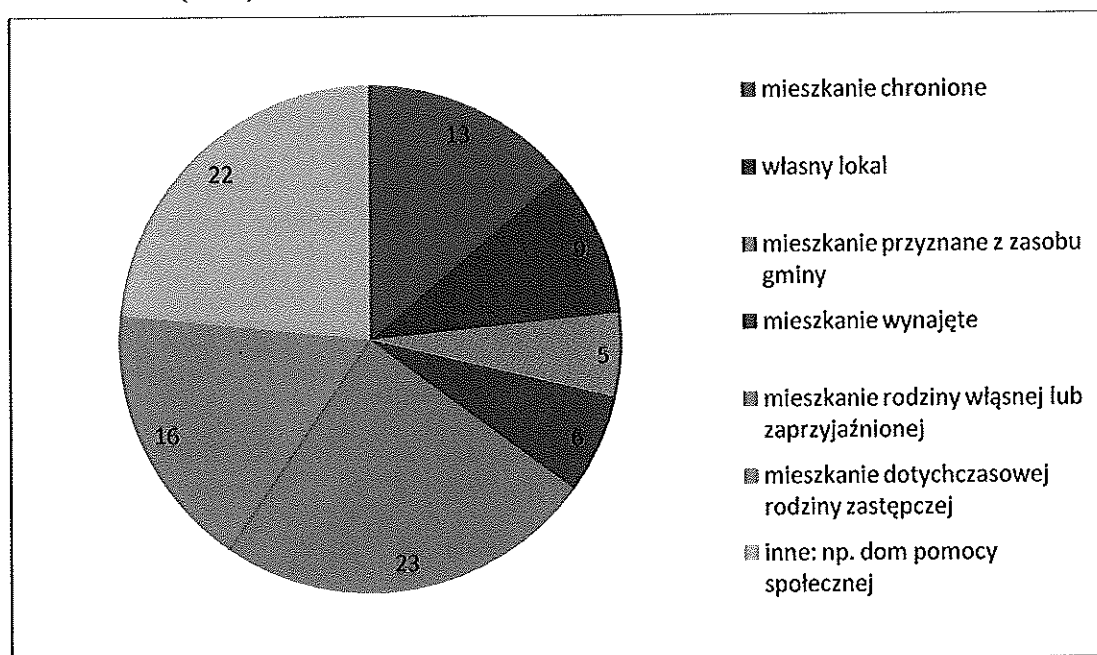
2014, własny lokal otrzymało 8 % ogółu usamodzielnionych. Pozostała grupa pełnoletnich osób m.in. powróciła do rodziny biologicznej, zamieszkała u partnera bądź przyjaciół.

Przeprowadzona w czerwcu 2014 r. analiza ukazała, iż w domach dziecka, przebywa 35 pełnoletnich wychowanków, którzy oczekują na lokal z zasobu lokalowego Miasta Łodzi.

Należy wskazać, iż pomiędzy otrzymaniem skierowania na lokal, a możliwością zamieszkania w nim, upływa wiele miesięcy. Z posiadanych informacji wynika, iż administracje nieruchomości, z uwagi na ograniczone środki finansowe, nie są w stanie rozpocząć remontów lokali bezzwłocznie, co przedłuża pozostawanie pełnoletniej osoby w pieczy zastępczej.

Środowisko pieczy zastępczej oraz organizacje pozarządowe, statutowo zajmujące się działalnością na rzecz dzieci osieroconych, podnoszą także, iż stosowaną praktyką jest przyznawanie pełnoletnim wychowankom lokali o bardzo niskim standardzie (lokal jednoizbowe, bez toalety i łazienki).

Wykres 4: Miejsce zamieszkania osób usamodzielnionych po opuszczeniu pieczy zastępczej w roku 2014 (w %)

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Jedną z form pomocy pełnoletnim osobom opuszczającym pieczę zastępczą, poza możliwością uzyskania mieszkania z zasobów lokalowych Miasta, jest umożliwienie pobytu w mieszkaniu chronionym.

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Mieszkanie chronione ma na celu przygotowanie osób, oczekujących na przydział własnego lokalu, do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i integrację z lokalną społecznością.

Według danych na dzień 31 grudnia 2014 r., na terenie Łodzi funkcjonuje 5 mieszkań chronionych, przeznaczonych dla wychowanków pieczy zastępczej, dysponujących łącznie 31 miejscami.

Mieszkania chronione prowadzone na zlecenie miasta przez podmiot niepubliczny, tj. Fundację im. Joanny Bednarczyk, to:

- ✓ mieszkanie mieszczące się w Łodzi, przy al. Unii 18 m. 5, mające 4 miejsca dla dziewcząt,
- ✓ mieszkanie znajdujące się w Łodzi, przy ul. Więckowskiego 51 m. 16, dysponujące 4 miejscami dla chłopców.

Mieszkania chronione prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi to:

- ✓ mieszkanie mieszczące się w Łodzi, przy ul. Marysińskiej 100, dysponujące 9 miejscami,
- ✓ mieszkanie usytuowane w Łodzi, przy ul. Aleksandrowskiej 123, mające 6 miejsc,
- ✓ mieszkanie mieszczące się w Łodzi, przy ul. Małachowskiego 74, dysponujące 8 miejscami.

Tabela nr 20

Mieszkania chronione w Łodzi w latach 2012 - 2014						
	Prowadzone przez podmiot publiczny			Prowadzone przez podmiot niepubliczny		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Liczba mieszkań	3	3	3	2	2	2
Liczba miejsc	22	22	23	8	8	8
Liczba osób korzystających z mieszkań (narastająco)	25	30	29	9	9	11

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Pomoc dla osób usamodzielnianych to nie tylko realizacja świadczeń finansowych, ale również wypracowanie rozwiązań oraz podejmowanie działań ułatwiających wychowankom samodzielne poruszanie się po rynku pracy, podnoszenie kwalifikacji, uczenie samodzielności i odpowiedzialności za własny los, zdobywanie nowych doświadczeń, kształtowanie kompetencji

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

zawodowych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w latach 2012 – 2014, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował projekt systemowy pn. „Nowy Obraz Pomocy Społecznej w Łodzi”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W analizowanym okresie udział w projekcie, zgodnie ze ścieżką uczestnictwa, zakończyło łącznie 216 wychowanków pieczy zastępczej.

Działania skierowane do uczestników miały na celu podniesienie motywacji do podjęcia pracy, podwyższenie lub nabycie kwalifikacji zawodowych, wzmocnienie pozycji na rynku pracy, naukę autoprezentacji i umiejętności eksponowania dobrych stron.

Osoby biorące udział w projekcie, wśród szkoleń zawodowych wybierały najczęściej: kosmetykę, fryzjerstwo, obsługę wózków widłowych, prawo jazdy.

Wobec dorastającej młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej, prowadzone są również działania uwzględniające tzw. kształcenie przedzawodowe. W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy organizowane były warsztaty z zakresu preorientacji zawodowej oraz nabywania kompetencji społecznych, w których uczestniczyło 75 osób.

W ramach pomocy w uzyskaniu zatrudnienia, placówki opiekuńczo – wychowawcze realizują programy, dzięki którym wychowankowie zdobywają wiedzę w zakresie kształtowania ścieżki edukacyjnej, gotowania, zarządzania budżetem oraz czasem wolnym. W 2014 r. było opracowanych i realizowanych 13 takich programów.

Ponadto, małoletni z instytucjonalnej pieczy zastępczej biorą również aktywny udział w programach organizowanych przez podmioty niepubliczne, m.in. w „Asystencji usamodzielnienia” i „Wehikule usamodzielnienia Łódź”, prowadzonych przez Fundację Robinsona Crusoe.

III. ANALIZA SWOT

Zastosowanie techniki analitycznej SWOT pozwoliło na uporządkowanie informacji dotyczących istniejącego systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Łodzi. Pod terminem tym kryje się bowiem szeroki obszar działań wielu komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Łodzi. Wygenerowane w ten sposób informacje zostały posegregowane na cztery kategorie czynników strategicznych: mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia.

Celem poniższej analizy było określenie słabych i silnych stron Łodzi w obszarze instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, a także zdefiniowanie szans oraz zagrożeń w tym zakresie.

Mocne strony	Słabe strony
✓ Zatrudnienie u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej specjalistów: pedagoga, psychologa, radcy prawnego; ✓ Profesjonalne przygotowanie kadry zatrudnionej u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych i specjalistów); ✓ Dobrze rozwinięty system rodzinnych form pieczy zastępczej wszystkich typów; ✓ Stałe podnoszenie kwalifikacji przez osoby prowadzące rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka; ✓ Podniesienie wysokości wynagrodzeń przysługujących rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka; ✓ Zwiększenie wysokości środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego; ✓ Systematyczne szkolenia dla kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego; ✓ Prowadzenie kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze; ✓ Zapewnienie możliwości skorzystania ze wsparcia oferowanego przez rodziny pomocowe i wolontariuszy; ✓ Wdrożenie dodatkowych przywilejów przysługujących rodzinnym formom pieczy zastępczej, m.in. bezpłatne przejazdy komunikacją miejską, zwolnienia opiekunów	✓ Brak lokali, które pozwoliłyby na zakończenie procesu dostosowania placówek opiekuńczo – wychowawczych do aktualnie obowiązujących przepisów prawa; ✓ Brak lokali umożliwiających utworzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego; ✓ Ograniczona liczba kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka; ✓ Niewystarczająca liczba miejsc zabezpieczających potrzeby dzieci wymagających umieszczenia w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; ✓ Ograniczony dostęp podmiotów sprawujących pieczę zastępczą do specjalistycznej pomocy medycznej, m.in. kardiologa, pulmonologa, neurologa, endokrynologa, rehabilitanta. ✓ Przydział osobom usamodzielnianym lokali mieszkalnych o niskim standardzie; ✓ Długi okres oczekiwania przez osoby usamodzielniane na mieszkania z zasobów lokalowych gminy; ✓ Usytuowanie mieszkań oferowanych pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej w obszarach, z których pochodzą (tj. w enklawach biedy); ✓ Mała liczba wolontariuszy posiadających kwalifikacje umożliwiające skuteczną pomoc dzieciom w wyrównywaniu ich braków rozwojowych i edukacyjnych; ✓ Mała liczba dzieci powracających z pieczy

„PROGRAM ROZWOJU PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

z pokrywania stałych opłat za świadczenia przedszkoli miejskich, priorytetowe przyjmowanie dzieci do przedszkoli i poradni psychologiczno - pedagogicznych; ✓ Dostosowywanie systemu pieczy zastępczej do aktualnie obowiązujących przepisów prawa; ✓ Zabezpieczenie opieki dzieciom o indywidualnych potrzebach w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu specjalistyczno - terapeutycznego oraz w Domu Dziecka dla Dzieci Chorych; ✓ Profesjonalnie przygotowana kadra w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; ✓ Różnorodność instytucji i organizacji zapewniających wsparcie pełnoletnim osobom opuszczającym zastępcze formy pieczy, opierające się m.in. na szkoleniach zawodowych, warsztatach zwiększających kompetencje społeczne i zawodowe, pokrywaniu kosztów nauki, programach realizowanych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych ✓ Udzielanie pomocy pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, poprzez utworzenie mieszkań chronionych; ✓ Interdyscyplinarna praca na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej; ✓ Dobra współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy rodzinie i dziecku; ✓ Wieloletnie doświadczenie w realizacji programów z zakresu pieczy zastępczej.	zastępczej do rodzin biologicznych; ✓ Mała liczba dzieci przekierowywanych z instytucjonalnej do rodzinnej pieczy zastępczej.
Szanse	Zagrożenia
✓ Umożliwienie dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej wychowania w rodzinie adopcyjnej; ✓ Możliwość pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych: - udział w programach Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, - dostęp do funduszy Unii Europejskiej; ✓ Pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej; ✓ Dostosowanie zatrudnienia psychologów i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej do potrzeb; ✓ Wykorzystanie zainteresowania mediów w kampaniach promujących rodzinne formy	✓ Duża liczba dzieci wymagających pieczy zastępczej; ✓ Ubożenie społeczeństwa; ✓ Nasilenie się zjawiska sieroctwa społecznego; ✓ Zwiększenie liczby małoletnich matek; ✓ Brak pozytywnych wzorców wychowania rodzinnego; ✓ Niewystarczająca edukacja społeczna w zakresie rodzicielstwa zastępczego; ✓ Wzrost czynników prowadzących do uzależnień (bezrobocie, ubóstwo, kryzys rodzinny); ✓ Brak chętnych osób do sprawowania funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

✓ pieczy zastępczej;✓ Stworzenie warunków i możliwości do efektywnego prowadzenia procesu usamodzielnienia;✓ Pozyskiwanie nowych podmiotów do podejmowania wspólnych inicjatyw z zakresu pieczy zastępczej;✓ Rozwój pracy wolontaryjnej;✓ Standaryzacja placówek opiekuńczo – wychowawczych;✓ Cykliczne szkolenia dla przedstawicieli rodzinnej pieczy zastępczej i kadry współpracującej z rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka;✓ Możliwość utworzenia dwóch placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;✓ Zwiększenie wsparcia psychologicznego dla rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;✓ Zintensyfikowanie pracy z rodziną naturalną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;✓ Zapewnienie możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	✓ Zagrożenie niedostosowania instytucjonalnego systemu pieczy zastępczej do obowiązującego prawa;✓ Zwiększenie ryzyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży;✓ Wypalenie zawodowe osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą;✓ Niewystarczające środki finansowe na rozwój i funkcjonowanie pieczy zastępczej;

IV. OPIS PROGRAMU

1. Założenia Programu

„Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015 – 2017” jest dokumentem przewidzianym do realizacji w latach 2015 – 2017. Określa zasady i kierunki działań związanych z organizacją i funkcjonowaniem systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Łodzi.

Nadrzędną ideą, która przyświecała tworzeniu powyższego Programu była zasada dobra dziecka i poszanowania jego podmiotowości.

Podstawę prawną rozwiązań przyjętych w Programie stanowią zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Konwencji o Prawach Dziecka, a w szczególności prawo do ustanowienia dla małoletniego pieczy zastępczej w przypadku konieczności wychowania go poza rodziną.

2. Cele Programu

Cele wytyczone w „Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2012 – 2014”, obejmują najważniejsze obszary systemu pieczy zastępczej, dlatego uznano za zasadne ich kontynuowanie w niniejszym Programie. Dodatkowo uzupełnione zostały o czwarty cel, który obejmuje działania wspólne dla rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cel I – Doskonalenie systemu pieczy zastępczej

Cel II – Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej

Cel III – Funkcjonalizacja instytucjonalnej pieczy zastępczej

Cel IV – Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia

Realizacja wyżej wymienionych celów wymaga ścisłej współpracy i zaangażowania wielu lokalnych instytucji i organizacji, które statutowo zajmują się pomocą rodzinie i dziecku.

3. Podstawa prawna Programu

Podstawę prawną opracowania i realizacji „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015 – 2017” stanowi art. 180 pkt 1 ustawy.

4. Zakładane efekty Programu

Cel strategiczny I – Doskonalenie systemu pieczy zastępczej:

- poszerzenie wiedzy o nowych metodach i rozwiązaniach stosowanych w zakresie systemu pieczy zastępczej w innych powiatach,
- opracowanie i wdrożenie w życie zasad dotyczących możliwości korzystania przez dzieci przebywające w pieczy zastępczej z zajęć sportowo – rekreacyjnych oraz upowszechniających kulturę i sztukę,
- opracowanie i udostępnienie informatora dla rodziców zastępczych o sieci instytucji funkcjonujących na terenie Łodzi, które oferują wsparcie psychologiczne,
- zwiększenie ilości dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziców biologicznych,
- zwiększenie liczby osób korzystających z przywilejów oferowanych rodzinom zastępczym, przedstawicielom rodzinnych domów dziecka,
- zwiększenie liczby osób objętych wsparciem psychologicznym.

Cel strategiczny II – Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej:

- zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
- coroczne przeprowadzenie akcji promującej rodzicielstwo zastępcze,
- zwiększenie liczby etatów psychologów oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zwiększenie kompetencji i umiejętności przedstawicieli rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników zatrudnionych u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- zwiększenie liczby rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka korzystających

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

z pomocy wolontariuszy,

- zwiększenie liczby dzieci powracających z rodzinnej pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.

Cel strategiczny III – Funkcjonalizacja instytucjonalnej pieczy zastępczej

- utworzenie dwóch placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego,
- osiągnięcie standardów przez placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Cel strategiczny IV – Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia

- opracowanie i udostępnienie informatora dotyczącego usamodzielnienia dla osób opuszczających pieczę zastępczą.
- zwiększenie liczby wychowanków pieczy zastępczej korzystających z różnych form pomocy w zakresie usamodzielnienia np. z programów oferowanych przez placówki opiekuńczo – wychowawcze bądź organizacje pozarządowe,
- zwiększenie liczby wychowanków otrzymujących mieszkanie z zasobów lokalowych gminy.

5. Koordynator Programu

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w partnerstwie z jednostkami i komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Łodzi, a także organizacjami pozarządowymi.

6. Finansowanie Programu

Zakłada się, iż „Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015 – 2017” będzie realizowany w oparciu o środki własne Miasta Łodzi oraz inne dostępne źródła finansowania, m.in.:

- ◆ środki finansowe pochodzące z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- ◆ dotacje celowe z budżetu państwa na finansowe wsparcie jednostek samorządu terytorialnego,
- ◆ dotacje celowe w ramach rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- ◆ fundusze Unii Europejskiej,
- ◆ wkład własny organizacji pozarządowych,
- ◆ środki pozyskane w ramach sponsoringu.

7. Monitoring Programu

„Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2015 – 2017” wyznacza cele i kierunki, a także sposoby ich realizacji, zgodnie z założeniami ustawowymi, w trzyletniej perspektywie czasowej. Dokument ten ma charakter otwarty i elastyczny. Istnieje możliwość korygowania Programu w przypadku pojawienia się nowych możliwości, zmiany kierunków działań, zidentyfikowania nowych potrzeb.

Ocena stopnia realizacji wynikających z Programu działań wymaga powołania Zespołu ds. Monitorowania Programu, który będzie to czynił w oparciu o analizę przypisanych do zadań wskaźników.

Sporządzenie rocznych sprawozdań odbywać się będzie w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Łodzi oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Sprawozdania roczne, sporządzane przez poszczególnych realizatorów, przedkładane będą do koordynatora Programu, tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, który na ich podstawie sporządzać będzie sprawozdanie zbiorcze.

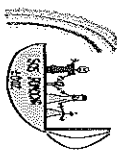
Spis tabel, rysunków i wykresów

Numer	Tytuł	Strona
Tabele:		
1.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej ze względu na przyczynę w latach 2012 - 2013	16
2.	Rodzinne formy pieczy zastępczej funkcjonujące na terenie Miasta Łodzi w latach 2012 – 2013	17
3.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej poza Łodzią w latach 2012 – 2013	19
4.	Nowe rodzinne formy pieczy zastępczej powstałe w latach 2012 – 2013	22
5.	Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i powróciły do rodziców biologicznych w latach 2012 – 2013	23
6.	Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i skierowane zostały do innych rodzin zastępczych w latach 2012 – 2013	24
7.	Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i skierowane zostały do rodzin adopcyjnych w latach 2012 – 2013	25
8.	Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i skierowane zostały do placówek opiekuńczo - wychowawczych w latach 2012 – 2013	26
9.	Placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie Łodzi w 2014 r.	30
10.	Szczegółowy wykaz placówek opiekuńczo – wychowawczych – publicznych	30
11.	Szczegółowy wykaz placówek opiekuńczo – wychowawczych – niepublicznych	32
12.	Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej ze względu na przyczynę w latach 2012 – 2013	34
13.	Liczba dzieci przebywających w łódzkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2012 – 2013	35
14.	Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza Łodzią w latach 2012 – 2013	35
15.	Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które powróciły do domu rodzinnego w latach 2012 – 2013 (narastająco)	37
16.	Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2013	37

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

17.	Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które zostały umieszczone w rodzinie adopcyjnej w latach 2012 – 2013	39
18.	Liczba wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą z tytułu usamodzielnienia	41
19.	Pomoc finansowa wypłacana pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej	42
20.	Mieszkania chronione w Łodzi w latach 2012 - 2013	44
Rysunki:		
1.	Model rodzinnej pieczy zastępczej w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	8
2.	Model instytucjonalnej pieczy zastępczej w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	11
3.	Wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej	14
Wykresy:		
1.	Rodzinne formy pieczy zastępczej w Łodzi w 2013 r.	19
2.	Umowy zawierane na prowadzenie rodzin pomocowych w latach 2012 – 2013 w Łodzi	28
3.	Rodzinne formy pieczy zastępczej, do których zostali skierowani wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2013 r.	38
4.	Miejsce przebywania osób usamodzielnionych po opuszczeniu pieczy zastępczej w latach 2012 – 2013	43

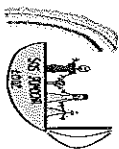

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA LATA 2015 - 2017

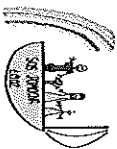
Cel strategiczny I. Doskonalenie systemu pieczy zastępczej

LP.	CEL OPERACYJNY	LP.	DZIAŁANIE	REALIZATOR	PARTNERZY	KOSZTY W ZŁ. 2015	KOSZTY W ZŁ. 2016	KOSZTY W ZŁ. 2017
1.	Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi pieczy zastępczej	1.1.	Opracowanie zasad udziału dzieci przebywających w pieczy zastępczej w zajęciach sportowo - rekreacyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Wydział Sportu w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi	-	-	-
					Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi			

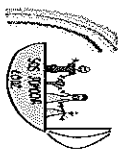
„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

	1.2.	Opracowanie zasad udziału dzieci przebywających w pieczy zastępczej w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Wydział Kultury w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Łodzi	-	-	-
	1.3.	Przeprowadzenie wizyty studyjnej, celem poszerzenia wiedzy o nowych metodach i rozwiązaniach stosowanych w zakresie rodzicielstwa zastępczego przez inne powiaty	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w innym powiecie	-	-	1.620,00

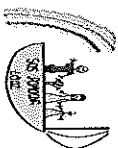
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

	1.4. Opracowanie i udostępnienie informatora dla rodziców zastępczych o sieci instytucji funkcjonujących na terenie Łodzi, oferujących wsparcie psychologiczne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Łodzi			
			Rzecznik Osób Niepełnosprawnych w Łodzi	-	-	-
			Wydział Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi			
			Organizacje pozarządowe			

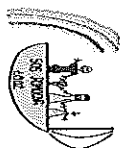
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

	1.5.	Priorytetowe przyjmowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego do przedszkoli miejskich oraz zwolnienie opiekunów z pokrywania opłat statych za świadczenia przedszkoli miejskich	Wydział Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	-	-	-
	1.6.	Priorytetowy dostęp rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego do usług poradni psychologiczno - pedagogicznych	Wydział Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	-	-	-

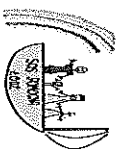
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2. Zintensyfikowanie pracy w zakresie powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej, umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub rodzinie przysposabiającej	2.1.	Przygotowanie i realizacja programów pracy z rodziną naturalną dziecka	Placówki opiekuńczo – wychowawcze w Łodzi				
			Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	-	-	-	-
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi – Wydział Pracy Środowiskowej				

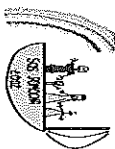
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2.2.	Podjęmowanie działań umożliwiających umieszczenie dziecka w rodzinie adopcyjnej	Placówki opiekuńcze – wychowawcze w Łodzi	Ośrodki adopcyjne	-	-	-
	Podjęmowanie działań na rzecz umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	Placówki opiekuńcze – wychowawcze w Łodzi	-	-	-

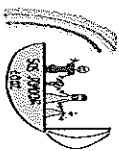
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

3.	Zapewnienie pomocy psychologicznej różnym formom pieczy zastępczej	3.1.	Zapewnienie prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego dostępu do psychologa, w tym po godzinie 16.00	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi, Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe			
				Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego w Łodzi		-	-	-

„PROGRAM ROZWOJU PIELĘCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

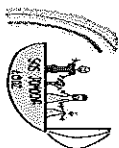
3.2.	Zapewnienie prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze mediacji i poradnictwa specjalistycznego	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Łodzi	Organizacje pozarządowe Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi Placówki opiekuńczo – wychowawcze w Łodzi			
ŁĄCZNY KOSZT:				-	-	1.620,00

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

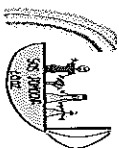
Cel II. Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej

LP.	CEL OPERACYJNY	LP.	DZIAŁANIE	REALIZATOR	PARTNERZY	KOSZTY W ZŁ. 2015	KOSZTY W ZŁ. 2016	KOSZTY W ZŁ. 2017
1.	Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi rodzinnej pieczy zastępczej	1.1.	Zwiększenie liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej o 15 osób (każda świadcząca pracę na rzecz 15 rodzin zastępczych bądź rodzinnych domów dziecka)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	-	474.844,00	-	-

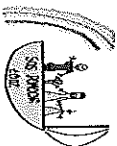
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

1.2.	Zwiększenie liczby etatów w psychologów świadczących pracę na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej (o 4 etaty)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	-	97.847,00	97.847,00	-
1.3.	Ustalenie limitu nowoutworzonych rodzin zastępczych zawodowych: - 12 rodzin w 2015 r. - 12 rodzin w 2016 r. - 12 rodzin w 2017 r.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	241.838,00	244.256,00	246.698,00
1.4.	Promowanie rodzinnej pieczy zastępczej, w tym propagowanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	8.000,00	18.360,00	18.727,00

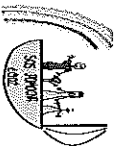
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

1.5.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów na różne formy pieczy zastępczej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	Organizacje szkolące	10.000,00	-	-
1.6.	Udostępnianie kandydatom, rekomendowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi na rodziny zastępcze zawodowe dla co najmniej trójki dzieci oraz na rodzinne domy dziecka, na czas sprawowania opieki, wyremontowanych lokali mieszkalnych z zasobów miasta, o powierzchni odpowiadającej liczbie przyjmowanych dzieci	Wydział Budynków i Lokali w Departamencie Gospodarowania Majątkiem Urzędu Miasta Łodzi	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	-	-	-

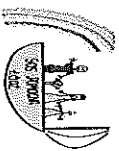
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

		1.7.	Umożliwienie skorzystania z preferencyjnej stawki czynszu za wynajmem z zasobów miasta, lokali o powierzchni powyżej 80 m ² na potrzeby zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka	Wydział Budynków i Lokali w Departamencie Gospodarowania Majątkiem Urzędu Miasta Łodzi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	-	-	-
2.	Wsparcie osób sprawujących różne formy rodzinnej pieczy zastępczej w wypełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych	2.1.	Organizowanie wsparcia wolontarijnego dostosowanego do potrzeb dziecka	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe	-	-	-
		2.2.	Organizowanie i prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe	-	-	-
		2.3.	Organizowanie szkoleń podwyższających umiejętności i kompetencje osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	Organizacje szkolące	1.710,00	5.100,00	5.202,00

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

		2.4.	Organizowanie zewnętrznej superwizji dla osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Organizacje szkolące	6.984,00	5.100,00	5.202,00
		3.1.	Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla osób współpracujących z rodzinnymi formami pieczy zastępczej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Organizacje szkolące	3.585,00	5.100,00	5.202,00
3.	Tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji przez kadrę współpracującą z rodzinnymi formami pieczy zastępczej.			Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi				

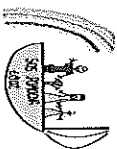

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

	3.2.	Organizowanie zewnętrznej superwizji dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	Organizacje szkolące	19.350,00	5.100,00	5.202,00
ŁĄCZNY KOSZT:					864.158,00	380.863,00	286.233,00

Cel III. Funkcjonalizacja instytucjonalnej pieczy zastępczej

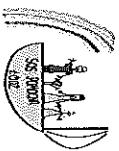
LP.	CEL OPERACYJNY	LP.	DZIAŁANIE	REALIZATOR	PARTNERZY	KOSZTY W ZŁ 2015	KOSZTY W ZŁ 2016	KOSZTY W ZŁ 2017
1.	Rozwój placówek opiekuńczo-wychowawczych typu	1.1.	Utworzenie 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-	-	400.000,00*	400.000,00

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

rodzinnego		rodzinnego		w Łodzi		Organizacje pozarządowe		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi							
2.	Realizacja polityki państwa w zakresie instytucjonalnych form opieki nad dzieckiem	2.1.	Dostosowanie instytucjonalnego systemu pieczy zastępczej do obowiązujących przepisów prawa (art. 95 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)	Placówki opiekunczo – wychowawcze w Łodzi	Centra Administracyjne w Łodzi										
ŁĄCZNY KOSZT:						480.000,00	3.336.000,00	2.100.000,00							

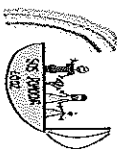
* Środki na zadania nie zostały uwzględnione w budżecie na 2016 r. z uwagi na konieczność dostosowania projektu planu budżetu na 2016 r. do limitu. Zadania zostaną zrealizowane wyłącznie w sytuacji pozyskania środków zewnętrznych.

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

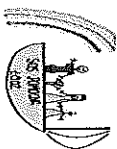
Cel IV. Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia

LP.	CEL OPERACYJNY	LP.	DZIAŁANIE	REALIZATOR	PARTNERZY	KOSZTY W ZŁ 2015	KOSZTY W ZŁ 2016	KOSZTY W ZŁ 2017
1.	Kształtowanie motywacji oraz kompetencji zawodowych i społecznych umożliwiających młodzieży uzyskanie zatrudnienia	1.1.	Prowadzenie działalności informacyjnej dla młodzieży, która będzie wchodzić na rynek pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi Ochotnicze Hufce Pracy w Łodzi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Łodzi	-	-	-
					Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi			

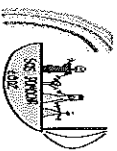
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2.	Podjęmowanie działań edukacyjno-wychowawczych, umożliwiających wychowankom prawidłowe funkcjonowanie w dorosłym życiu	2.1.	Przygotowanie i realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych oraz umożliwianie wychowankom udziału w takich programach realizowanych przez podmioty zewnętrzne	Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Łodzi	Instytucje miejskie realizujące zadania wynikające z programów	-	-	-
		2.2.	Opracowanie i udostępnienie informatora dotyczącego usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi	-	-	-

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

3.	Udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych po opuszczeniu pieczy zastępczej	3.1.	Umożliwienie zamieszkania na czas określony w formach przejściowych - organizowanie mieszkań chronionych	Organizacje pozarządowe	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	105.964,00	96.464,00	89.957,00
				Organizacje pozarządowe	Placówki opiekuńczo – wychowawcze w Łodzi			
			Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi					
		3.2.	Przydział lokalu mieszkalnego z zasobów gminy	Wydział Budynków i Lokali Urzędu Miasta Łodzi	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	-	-	-
					Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Łodzi			
					Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Łodzi			
ŁĄCZNY KOSZT:						105.964,00	96.464,00	89.957,00

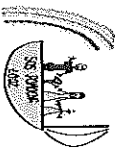

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

ZESTAWIENIE KOSZTÓW „PROGRAMU ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”			
CELE STRATEGICZNE	KOSZTY W ZŁ 2015 r.	KOSZTY W ZŁ 2016 r.	KOSZTY W ZŁ 2017 r.
Cel I Doskonalenie systemu pielczy zastępczej	-	-	1.620,00
Cel II Rozwój i wsparcie rodzinnej pielczy zastępczej	864.158,00	380.863,00	286.233,00
Cel III Funkcjonalizacja instytucjonalnej pielczy zastępczej	480.000,00	3.336.000,00**	2.100.000,00
Cel IV Wsparcie wychowanków pielczy zastępczej w procesie usamodzielnienia	105.964,00	96.464,00	89.957,00
ŁĄCZNY KOSZT:	1.450.122,00*	3.813.327,00	2.477.810,00

* Środki finansowe założone w Harmonogramie działań na 2015 r., wynikają z Uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Łodzi na rok 2015.

** Środki na zadania nie zostały uwzględnione w budżecie na 2016 r. z uwagi na konieczność dostosowania projektu planu budżetu na 2016 r. do limitu. Zadania zostaną zrealizowane wyłącznie w sytuacji pozyskania środków zewnętrznych.

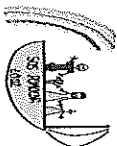

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

VI. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW

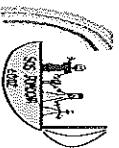
Cel strategiczny I: Doskonalenie systemu pielczy zastępczej

CEL OPERACYJNY 1: TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI PIELCZY ZASTĘPCZEJ				
Działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa
1.1. Opracowanie zasad udziału dzieci, przebywających w pielczy zastępczej, w zajęciach sportowo - rekreacyjnych	1. Liczba opracowanych i wprowadzonych w życie zasad udziału dzieci, przebywających w pielczy zastępczej, w zajęciach sportowo - rekreacyjnych	Zasady	0	1 - w 2015 r.
				Wskaźnik określa liczbę opracowanych i wprowadzonych w życie zasad udziału dzieci, przebywających w pielczy zastępczej, w zajęciach sportowo - rekreacyjnych

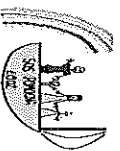
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

	2. Procent dzieci, przebywających w pieczy zastępczej, biorących udział w zajęciach sportowo – rekreacyjnych w ramach opracowanych zasad	Osoba	100 % dzieci zgłaszających zainteresowanie zajęciami sportowo – rekreacyjnymi - 2015 r., 2016 r., 2017 r.	100 % dzieci biorących udział w zajęciach sportowo – rekreacyjnych - 2015 r., 2016 r., 2017 r.	Wskaźnik określa liczbę dzieci zgłaszających zainteresowanie zajęciami sportowo – rekreacyjnymi w stosunku do liczby dzieci biorących udział w tych zajęciach (w procentach)
1.2. Opracowanie zasad udziału dzieci, przebywających w pieczy zastępczej, w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę	1. Liczba opracowanych i wprowadzonych w życie zasad udziału dzieci, przebywających w pieczy zastępczej, w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę	Zasady	0	1 - w 2015 r.	Wskaźnik określa liczbę opracowanych i wprowadzonych w życie zasad udziału dzieci, przebywających w pieczy zastępczej, w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę

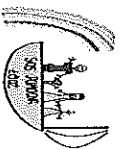
„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁÓDZI NA LATA 2015 - 2017”

	2. Procent dzieci, przebywających w pieczy zastępczej, biorących udział w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę w ramach opracowanych zasad	Osoba	100 % dzieci zgłaszających zainteresowanie zajęciami upowszechniającymi kulturę i sztukę - 2015 r., 2016 r., 2017 r.	100 % dzieci uczestniczących w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę - 2015 r., 2016 r., 2017 r.	Wskaźnik określa liczbę dzieci zainteresowanych udziałem w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę w stosunku do liczby dzieci uczestniczących w tych zajęciach (w procentach)
1.3. Przeprowadzenie wizyty studyjnej, celem poszerzenia wiedzy o nowych metodach i rozwiązaniach stosowanych w zakresie rodzicielstwa zastępczego przez inne powiaty	1. Liczba odbytych wizyt studyjnych	Wizyty studyjne	0	1 – 2017 r.	Wskaźnik określa liczbę odbytych wizyt studyjnych
1.4. Opracowanie i udostępnienie informatora dla rodziców zastępczych o sieci instytucji funkcjonujących na terenie Łodzi, oferujących wsparcie psychologiczne	1. Liczba opracowanych i udostępnionych informatorów dla rodziców zastępczych o sieci instytucji oferujących wsparcie psychologiczne	Informator	0	1 – 2017 r.	Wskaźnik określa liczbę opracowanych i udostępnionych informatorów o sieci instytucji oferujących wsparcie psychologiczne

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

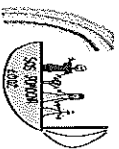
1.5. Priorytetowe przyjmowanie dzieci, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, do przedszkoli miejskich oraz zwolnienie opiekunów z pokrywania opłat stałych za świadczenia przedszkoli miejskich	1. Procent dzieci, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, uczęszczających do przedszkoli miejskich	Osoba	100 % dzieci, które zgłoszone zostały do przedszkola miejskiego	100 % dzieci, które zostały przyjęte do przedszkola miejskiego	Wskaźnik określa liczbę dzieci, zgłoszonych do przedszkoli miejskich w stosunku do liczby dzieci, które zostały przyjęte do przedszkoli miejskich (w procentach)
1.6. Priorytetowy dostęp rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego do usług poradni psychologiczno – pedagogicznych	1. Procent dzieci, przebywających w pieczy zastępczej, przyjętych do poradni psychologiczno – pedagogicznych	Osoba	100 % dzieci zgłoszonych do poradni psychologiczno – pedagogicznej	100 % dzieci, którym udzielono pomocy w poradni psychologiczno – pedagogicznej	Wskaźnik określa liczbę dzieci zgłoszonych do poradni psychologiczno – pedagogicznej w stosunku do liczby dzieci, którym udzielono pomocy w poradni (w procentach)

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

CEL OPERACYJNY 2: ZINTENSYFIKOWANIE PRACY W ZAKRESIE POWROTU DZIECKA Z PIELCZY ZASTĘPCZEJ DO RODZINY NATURALNEJ, UMIESZCZENIA W RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ LUB RODZINIE PRZYSPOSABIAJĄCEJ

2.1. Przygotowanie i realizacja programów pracy z rodziną naturalną dziecka	1. Liczba podmiotów publicznych realizujących programy pracy z rodziną naturalną dziecka	Podmiot	20 podmiotów publicznych	20 podmiotów publicznych	Wskaźnik określa liczbę podmiotów publicznych realizujących programy w zakresie powrotu dziecka do rodziny naturalnej
	2. Procent rodzin, które uczestniczyły w programie	Rodzina	100 % rodzin zgłaszających chęć udziału w programie	100 % rodzin kończących udział w programie	Wskaźnik określa liczbę rodzin, które zgłosiły chęć udziału w programie na rzecz powrotu dziecka do rodziny w stosunku do liczby osób uczestniczących w tym programie (w procentach)
2.2. Podejmowanie działań umożliwiających umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej	1. Procent dzieci, które zostały zgłoszone do ośrodków adopcyjnych	Osoba	100 % dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	100 % dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych	Wskaźnik określa liczbę dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w stosunku do liczby dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych (w procentach)

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2.3. Podejmowanie działań na rzecz umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	1. Procent dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	Osoba	100 % dzieci zgłoszonych do umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej	100 % dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	Wskaźnik określa liczbę dzieci zgłoszonych do umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do liczby dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (w procentach)
CEL OPERACYJNY 3: ZAPEWNIENIE POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ RÓŻNYM FORMOM PIELCZY ZASTĘPCZEJ					
3.1. Zapewnienie prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej oraz placówkom opiekuńczo – wychowawczym typu rodzinnego dostępu do psychologa, w tym po godzinie 16.00	1. Procent osób, które skorzystały z pomocy psychologicznej	Osoba	100 % osób zgłaszających potrzebę skorzystania z pomocy psychologicznej	100 % osób korzystających z pomocy psychologicznej	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających potrzebę skorzystania z pomocy psychologicznej w stosunku do liczby osób korzystających z tej pomocy (w procentach)
3.2. Zapewnienie prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze mediacji i poradnictwa	1. Procent osób, które skorzystały z mediacji	Osoba	100 % procent osób zgłaszających potrzebę skorzystania z mediacji	100 % osób korzystających z mediacji	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających potrzebę skorzystania z mediacji w stosunku do liczby osób korzystających z tej pomocy (w procentach)

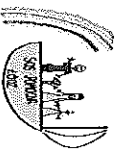

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

specjalistycznego	2. Procent osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego	Osoba	100 % procent osób zgłaszających potrzebę skorzystania z poradnictwa specjalistycznego	100 % osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających potrzebę skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w stosunku do liczby osób korzystających z tego poradnictwa (w procentach)

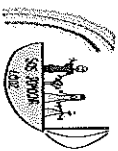
Cel strategiczny II: Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej

CEL OPERACYJNY 1: TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
1.1. Zwiększenie liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (o 15 osób)	1. Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Osoba	24	39 – 2015 r.	Wskaźnik określa liczbę koordynatorów w rodzinnej pieczy zastępczej
	2. Procent rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oferowanym przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	Rodzina	100 % rodzin zgłaszających potrzebę skorzystania z pomocy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	100 % rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Wskaźnik określa liczbę rodzin zgłaszających potrzebę skorzystania z pomocy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do liczby rodzin objętych tym wsparciem (w procentach)

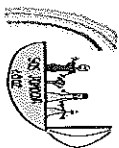
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

1.2. Zwiększenie liczby etatów psychologów świadczących pracę na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej	Etaty		2.5	4,5 – 2015 r. 6,5 – 2016 r.	Wskaźnik określa liczbę etatów psychologów świadczących pracę na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej
	1. Liczba etatów psychologów świadczących pracę na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej	Rodzina			
	2. Procent rodzin objętych wsparciem psychologicznym oferowanym przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej		100 % rodzin zgłaszających potrzebę skorzystania z pomocy psychologicznej	100 % rodzin korzystających z pomocy psychologicznej	Wskaźnik określa liczbę rodzin zgłaszających potrzebę skorzystania z pomocy psychologicznej w stosunku do liczby rodzin, które korzystają z tej pomocy (w procentach)
1.3. Ustalenie limitu rodzin zastępczych zawodowych: - 12 rodzin w 2015 r. - 12 rodzin w 2016 r. - 12 rodzin w 2017 r.	1. Liczba umów zawartych w ramach limitu nowoutworzonych rodzin zastępczych zawodowych	Umowa	55 - rodziny zastępcze zawodowe, 11 – rodzinnych domów dziecka *	12 umów zawartych w każdym roku obowiązywania Programu	Wskaźnik określa liczbę zawartych umów o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej
1.4. Promowanie rodzinnej pieczy zastępczej, w tym propagowanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	1. Liczba podejmowanych inicjatyw /przedsięwzięć w celu promowania rodzinnej pieczy zastępczej	Inicjatywa/ Przedsięwzięcie	-	co najmniej 1 rocznie	Wskaźnik określa liczbę podjętych inicjatyw/przedsięwzięć w celu promowania rodzinnej pieczy zastępczej

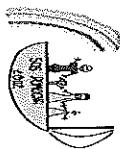
„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

1.5. Organizowanie szkoleń dla kandydatów na różne formy pieczy zastępczej	1. Procent osób, które ukończyły szkolenie dla kandydatów na różne formy pieczy zastępczej	Osoba	100 % osób, które zadeklarowały chęć uczestnictwa w szkoleniu	100 % osób, które ukończyły szkolenie	Wskaźnik określa liczbę osób, które zadeklarowały chęć udziału w szkoleniu dla kandydatów na różne formy pieczy zastępczej w stosunku do liczby osób, które ukończyły szkolenie (w procentach)
1.6. Umożliwienie korzystania z bezpłatnych przejazdów na liniach komunikacyjnych lokalnego transportu zbiorowego Miasta Łodzi, rodzinnym formom pieczy zastępczej, w których wychowuje się czworo i więcej dzieci	1. Procent osób, którym wydano karty imienne upoważniające do bezpłatnych przejazdów	Osoba	100 % osób, które wystąpiły z wnioskiem o przyznaniem karty	100 % osób, którym przyznano karty	Wskaźnik określa liczbę osób, które wystąpiły z wnioskiem o przyznanie karty imiennej upoważniającej do bezpłatnych przejazdów w stosunku do liczby osób, które otrzymały niniejszą kartę (w procentach)
1.7. Udostępnianie kandydatom rekomendowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi do prowadzenia rodzinnego domu	1. Procent osób, którym udostępniono lokal mieszkalny z zasobów miasta	Osoba	100 % osób, które zostały rekomendowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	100 % osób rekomendowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, którym przyznano lokal mieszkalny	Wskaźnik określa liczbę osób, rekomendowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w stosunku do liczby osób, którym udostępniono lokal mieszkalny

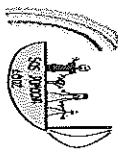
„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

dziecka, na czas sprawowania opieki, wyremontowanych lokali mieszkalnych z zasobów miasta, o powierzchni odpowiadającej liczbie przyjmowanych dzieci					z zasobów miasta (w procentach)
1.8. Umożliwienie skorzystania z preferencyjnej stawki czynszu za wynajmem z zasobów miasta, lokali o powierzchni powyżej 80 m ² na potrzeby zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka	1. Procent osób, które skorzystały z preferencyjnej stawki czynszu	Osoba	100 % osób , które wystąpiły z wnioskiem o możliwość skorzystania z preferencyjnej stawki czynszu	100 % osób , które skorzystały z preferencyjnej stawki czynszu	Wskaźnik określa liczbę osób, które wystąpiły z wnioskiem o możliwość skorzystania z preferencyjnej stawki czynszu w stosunku do liczby osób, które skorzystały z preferencyjnej stawki czynszu (w procentach)
CEL OPERACYJNY 2: WSPIERANIE OSÓB SPRAWUJĄCYCH RÓŻNE FORMY RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH					
2.1. Organizowanie wsparcia wolontaryjnego dostosowanego do potrzeb dziecka	1. Procent rodzin objętych wsparciem wolontariuszy	Rodzina	100 % rodzin zgłaszających potrzebę objęcia pomocą wolontaryjną	100 % rodzin korzystających z pomocy wolontaryjnej	Wskaźnik określa liczbę rodzin zgłaszających potrzebę objęcia ich wsparciem wolontaryjnym w stosunku do liczby rodzin, które skorzystały z tej pomocy (w procentach)

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

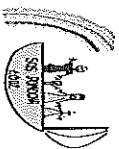
2.2. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych	1. Procent uczestników grup wsparcia i grup samopomocowych	Osoba	100 % osób zgłaszających zainteresowanie udziałem w grupach wsparcia i samopomocowych	100 % osób uczestniczących w grupach wsparcia i samopomocowych	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających zainteresowanie udziałem w grupach wsparcia i samopomocowych w stosunku do liczby osób uczestniczących w tych grupach (w procentach)
2.3. Organizowanie szkoleń podwyższających umiejętności i kompetencje osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą	1. Procent osób uczestniczących w szkoleniach	Osoba	100 % osób zgłaszających chęć udziału w szkoleniach	100 % osób biorących udział w szkoleniach	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających potrzebę uczestniczenia w szkoleniach podwyższających umiejętności i kompetencje stosunku do liczby osób uczestniczących w szkoleniach (w procentach)
2.4. Organizowanie zewnętrznej superwizji dla osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą	1. Procent osób uczestniczących w superwizji	Osoba	100 % osób zgłaszających chęć udziału w superwizji	100 % osób biorących udział w superwizji	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających chęć udziału w superwizji w stosunku do liczby osób uczestniczących w superwizji

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

					(w procentach)
CEL OPERACYJNY 3: TWORZENIE WARUNKÓW DO PODNOSZENIA KWALIFIKACJI PRZEZ KADRĘ WSPÓŁPRACUJĄCĄ Z RODZINNYMI FORMAMI PIECZY ZASTĘPCZEJ					
3.1. Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla osób współpracujących z rodzinnymi formami pieczy zastępczej	1. Procent osób uczestniczących w szkoleniach	Osoba	100 % osób zgłaszających chęć udziału w szkoleniach	100 % osób kończących udział w szkoleniach	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających chęć udziału w specjalistycznych szkoleniach dla osób współpracujących z rodzinnymi formami pieczy zastępczej w stosunku do liczby osób, które ukończyły szkolenia (w procentach)
3.2. Organizowanie zewnętrznej superwizji dla osób współpracujących z rodzinnymi formami pieczy zastępczej	1. Procent osób uczestniczących w superwizji	Osoba	100 % osób zgłaszających chęć udziału w superwizji	100 % osób uczestniczących w superwizji	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających chęć udziału w superwizji w stosunku do liczby osób uczestniczących w superwizji (w procentach)

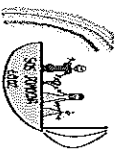
* dane według stanu na dzień 31.08.2015 r.

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

Cel strategiczny III: Funkcjonalizacja instytucjonalnej pieczy zastępczej

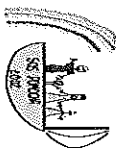
CEL OPERACYJNY I: ROZWÓJ PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH TYPU RODZINNEGO				
Działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa
1.1. Utworzenie 2 placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego	1. Liczba nowoutworzonych placówek	Placówki	0	1 – 2016 r. 1 – 2017 r.
	2. Liczba miejsc w nowoutworzonych placówkach	Miejsca	0	8 – 2016 r. 8 – 2017 r.
CEL OPERACYJNY 2: REALIZACJA POLITYKI PAŃSTWA W ZAKRESIE INSTYTUCJONALNYCH FORM OPIEKI NAD DZIECKIEM				
2.1. Dostosowanie instytucjonalnego systemu pieczy zastępczej do obowiązujących przepisów prawa (art. 95 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)	1. Liczba placówek opiekuńczo - wychowawczych, które osiągnęły standardy	Placówka	7	7 – 2015 r., 11 – 2016 r., 12 – 2017 r.,
				Wskaźnik określa liczbę placówek opiekuńczo – wychowawczych, które osiągnęły standardy przewidziane przepisami prawa

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

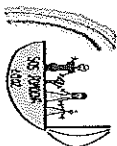
Cel strategiczny IV: Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia

CEL OPERACYJNY 1: KSZTAŁTOWANIE MOTYWACJI ORAZ KOMPETENCJI ZAWODOWYCH I SPOŁECZNYCH UMOŻLIWIĄCYCH					
MEODZIEŻY UZYSKANIE ZATRUDNIENIA					
Działania	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
1.1. Prowadzenie działalności informacyjnej dla młodzi, która będzie wchodzić na rynek pracy	1. Procent osób uczestniczących w konsultacjach dotyczących rynku pracy, prowadzonych przez wyspecjalizowane służby	Osoba	100 % osób zgłaszających potrzebę uczestniczenia w konsultacjach	100 % osób uczestniczących w konsultacjach	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających potrzebę uczestniczenia w konsultacjach w stosunku do liczby osób uczestniczących w konsultacjach (w procentach)
CEL OPERACYJNY 2: PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ EDUKACYJNO – WYCHOWAWCZYCH UMOŻLIWIĄCYCH PRAWDŁOWE					
FUNKCJONOWANIE W DOROSŁYM ŻYCIU					
2.1. Przygotowanie i realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych oraz umożliwianie wychowankom udziału w takich programach realizowanych przez podmioty zewnętrzne	1. Procent osób uczestniczących w programach edukacyjnych i profilaktycznych	Osoba	100 % osób zgłaszających potrzebę uczestniczenia w programach	100 % osób uczestniczących w programach	Wskaźnik określa liczbę osób zgłaszających potrzebę uczestniczenia w programach edukacyjnych i profilaktycznych w stosunku do liczby osób uczestniczących w tych programach (w procentach)

„PROGRAM ROZWOJU PIELCZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

2.2. Opracowanie i udostępnienie informatora dotyczącego usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	1. Liczba opracowanych i udostępnionych informatorów dotyczących usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	Informator	0	1 – 2015 r.	Wskaźnik określa liczbę opracowanych i udostępnionych informatorów dotyczących usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
CEL OPERACYJNY 3: UDZIELANIE POMOCY W UZYSKANIU ODPOWIEDNICH WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH PO OPUSZCZENIU PIELCZY ZASTĘPCZEJ					
3.1. Umożliwienie zamieszkania na czas określony w formach przejściowych – organizowanie mieszkań chronionych	1. Procent osób zamieszkujących w mieszkaniach chronionych	Osoba	100 % osób, które złożyły wniosek o umieszczenie w mieszkaniu chronionym w danym roku	100 % osób, które zostały przyjęte do mieszkania chronionego w danym roku	Wskaźnik określa liczbę osób, które złożyły wniosek o umieszczenie w mieszkaniu chronionym w danym roku w stosunku do liczby osób, które zostały przyjęte do mieszkania chronionego w danym roku (w procentach)
3.2. Przydział lokalu mieszkaniowego z zasobów gminy	1. Procent osób, którym przydzielono lokal z zasobów gminy	Osoba	100 % osób, które złożyły wniosek o przydział lokalu	100 % osób, którym przyznano lokal z zasobów gminy	Wskaźnik określa liczbę osób, które złożyły wniosek

„PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁODZI NA LATA 2015 - 2017”

			z zasobów gminy w danym roku	w danym roku	o przydział lokalu z zasobów gminy w danym roku w stosunku do liczby osób, którym przyznano lokal w danym roku (w procentach)